

BEN DŽEFERSON

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

CENA 100 DINARA

BROJ 173

DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

KO JE
UBIO
DŽULI
FEBL?

★ **DOK HOLIDEJ** ★

BEN DŽEFERSON

KO JE UBIO DŽULI FEBL?

NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 173

Glavni i odgovorni urednik:
Svetozar TOMIĆ

Urednik:
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala:
Ben Jefferson
DYING GETS YOU NOWHERE

Recenzija:
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Adaptacija i prevod:
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor:
Sava DAMJANOV

Tehnički urednik:
Valerija ŠREDER

Naslovna strana:
Ferenc BARAT

Korektori:
Marija BURANJI
Margit HORVAT-HARANGOZO

Štampa: 26. IX 1985.
Tržište: 7. X 1985.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OOUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ. Urednik: Zorka ĆIRIĆ. Naslov originala: Ben Jefferson — DYING GETS YOU NOWHERE
Copyright: UNIVERSUM PRESS.

Oslobođeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj: 413-279/73. od 10. maja 1973. godine.

— Zašto ne upotrebiš jezik dok ga još imaš, starče? — rekao je razbojnik sa nožem. — U suprotnom, završiće se tako što ćeš morati da napišeš gde si sakrio svoje blago.

— Zvuči razložno, Bo — progundao je Džemi Fleg, razbojnikov pratilac. Zatim je klimnuo glavom starom kopaču zlata. — Reci nam gde je zlato skriveno i sačuvaćeš svoj jezik, Čenter. Ne može se reći da to nije poštena trgovina, je li tako?

Kopač zlata Dobi Čenter liznuo je usne i osetio ukus sopstvene krvi. Držao je oči čvrsto sklopljene dok je polako nestajao bol od uboda nožem kroz obraz. Ležao je vezan za primitivno korito od dasaka u blizini njegovog malog šatora podignutog na padini obrasloj drvećem. Ležao je tako vezan više od jedan čas, još od trenutka kada su ga ova dvojica skitnica napali i vezali pod pretnjom revolvera. Naborana koža na grudima bila je na više mesta zasečena nožem, a Bo Braun mu je dotada već bio odsekao vrh jednog uha i prorézao oba obraza vrhom noža. Čenter je u ustima osećao ukus krvi i znoja pomešan sa pljuvačkom, a ipak je u njemu još uvek bilo dovoljno prkosa kada je otvorio oči i kratko dobio svojim mučiteljima.

— Nosite se u pakao! — rekao je resko.

Bo Braun je okrenuo nož i drškom udario starca po glavi. Dobi

Čenter se onesvestio, a kratkonogi Džemi Fleg je ostavio karte koje je neprekidno mešao u rukama dok je njegov partner obavljao prljav posao.

— To neće pomoći, Bo — rekao je Fleg kritički. — Moraćemo sad da ga osvestimo pre nego što budemo mogli da nastavimo postupak.

Rukavom prijava košulje Braun je obrisao znoj sa čela. Mučiti nožem tvrdoglavog starog kopača zlata na tako sparnom popodnevnu bilo je naporan posao. Braun je bio čovek krupnog rasta od oko četrdesetak godina i karakterisao ga je jako iskrivljen, slupan nos i blizu usađene opasne lasičije oči. On i Fleg već danima su se šunjali padinama King Džon Krika i planine Dog Vud tražeći neki lak plen. Očekivali su da će kod starog kopača zlata naći prilično bogatstvo. Sada, međutim, Bo Braun, kradljivac stoke, sitan lopov i umetnik u mučenju nožem, nije u to više bio siguran.

— Možda ovaj nema skrivenog zlata... kao što kaže, Džemi?

— Svi oni imaju ponešto sakriveno. Daj malo vode.

Širokih ramena, od kojih se zahtevala košulja, Braun se sagao da dohvati kofu sa vodom. Bio je težji od Flega sigurno četrdesetak kila, ali je od njih dvojice mali razbojnik bio taj koji je naređivao. Fleg je posedovao ispodprosečnu inteligenciju neukog skitnice, ali je i to bila prilična prednost nad Bo Bra-

unom koji je razmišljao samo mišićima.

Pljusak hladne vode po telu osvestio je starog istraživača i odvratno postupak sa nožem ponovo je počeo. Sa izrazom nestrpljenja na životinjski izobličenoj licu, Braun je zgrabio starca za kosu, zabacio mu glavu unazad i prineo vrh oštrog noža Čenteru do grla.

— Dosta mi je bilo laganja i zavrtavanja, stara procepljena vreća — prosiktao je Braun kroz zube požutele od duvana. — Ispljuni sve što znaš ili više nikad ništa nećeš reći.

— On to zaista misli, Čentere — rekao je Fleg blago i nagnuo se nad starca da bi ga pogledao u bolom zamućene oči. Pokušao je da bude razlozan i ubedljiv. — Slušaj me dobro, stari. Zar je to toliko vredno? Zar malo zlata vredi koliko tvoj život?

Čenter je zurio u Flegove surove oči i osećao oštar ubod čelika na grlu. Stari istraživač bio je prekaljen i tvrd kao don čizme. Kakav čovek i mora biti ako je hteo sam da se probija kroz život u ovoj divljoj i nepristupačnoj zemlji. Ali, telo ga je bolelo, a nebo nad njim bilo je lepo i jasno plavo... a on nije želeo da umre.

Konačno je otvorio usta spreman da im kaže ono što su želeli da znaju, kada se iz šumarka začuo nečiji smiren glas.

— Je li to strogo privatni razgovor ili se još neko može pridružiti?

Tri para očiju okrenula su se ka šumarku. Jašući preko tla pokrivenog borovim iglicama, do njih je nečujno prišao neki konjanik. Nepoznati je sedeo na crnom konju čija se dlaka presijavala kao svila. Držao se ležerno, jedne ruke naslo-

njene na jabuku sedla dok mu je druga počivala na kuku iznad drške revolvera. Iako je sedeo na sedlu, videlo se da je dosta visok, a na sebi je imao taman, kicoški skrojen sako od finog štofa i svetle pantalone, a na nogama crne poluvisoke cipele od sjajnog ševroa. Ispod ruke oslonjene na kuk nosio je pripasan revolver marke „kolt“, sa drškom od slonove kosti.

Pogled čeličnoplavih očiju nepoznatog konjanika dotakao je Brauna koji se okrenuo svom partneru. Povrativši se od prvobitnog iznenađenja, Fleg se mašio rukom revolvera.

Desna došljakova ruka pokrenula se munjevitom brzinom, kao glava kobre, i Fleg se našao pred razjapljenom cevi šestometka.

— Revolver vam je upola izvađen, mister — rekao je nepoznati blago. — Potegnite do kraja ili ga pustite nazad.

Flegova drhtava ruka pustila je dršku revolvera i oružje je kliznulo nazad u futrolu. Nepoznati je i sam prezrivo vratio revolver u futrolu, sjahao iz sedla i lakim panterkim koracima pošao napred. Tek sada su razbojnici videli da je u stvari viši rastom nego što je u sedlu izgledao. Njegovo lice, tek malo potamnelo od prerijskog vazduha i sunca, bilo je pravilnih crta i ukrašeno finim, nešto oštrijim nosom, snažnim muškim usnama i tamnim, upadljivim obrvama koje su senčile prodorne inteligentne oči. Duga tamnosmeđa kosa spuštala mu se do okovratnika košulje, a lice mu je bilo glatko izbrinjano. Došavši do korita, gurnuo je Flega šakom u prsa i ovaj se zateturao. Zatim je pogledao Čentera i rekao.

— Preseci mu veze.

Bo Braun, koji se do tada nije

pomerio, zurio je glupavo u prideš-licu, kao da gleda neko biće kakvo do tada nikada nije video. Nije mogao da veruje da se neki čovek može tako nezainteresovano i ležerno držati i biti tako pribran u prisustvu dvojice razbojnika, pa je osetio želju da pokaže zube.

— Slušaj, mališa — rekao je pokazavši nož u ruci. — Ne znam ko si i kakvu igru igraš, ali tražiš vra- ga...

Neznančeva ruka je sevnula i Bo se zateturio unazad. Onda se nepoznati nagnuo preko Čentera, dograbio Bo Brauna za prsa košulje i zadao mu još jedan udarac pesnicom u vilicu, od čega su ovome zubi škljucnuli. Braun je klecnuo kolenni- ma, a neznanac je zgrabio nož iz njegove ruke i sa dva vešta pokreta presekao Čenterove veze.

Starac je seo sa suzama zahvalnosti u očima. — Ovo je pravo ču- do, sinko. Vaš dolazak nije ništa drugo nego čudo. Zahvalan sam vam do groba, mister.

Neznanac je izgleda bio više im- presioniran Čenterovom zahvalnoš- ću nego Flegovim nespretnim pote- zanjem revolvera ili jalovim pret- njama Bo Brauna. U stvari, dok je posmatrao Čentera kako pruža noge ka zemlji, na njegovom licu kao da je lebdeo izraz dosade. Za to vreme Braun je ustao stenjući i pljuvajući krv i sukrvicu, dok je Džemi Fleg kao hipnotisan zurio u došljaka.

— Mučili su me... hteli su da saznaju gde je skriveno zlato koje sam iskopao — rekao je Čenter gle- dajući sada Flega otrovnim pogle- dom. — A sada, kada su se stvari izmenile, oni...

— Šta želite da učinite sa njima? — presekao ga je nepoznati.

Čenter je zatreptao. — Da učinim sa njima? Pa... nisam u stvari raz- mišljao o tome, mister, nisam do sada imao vremena...

— Hoćete li da ih pobijete?

Pod maskom od razmazene krvi na licu, zbog čega je izgledao kao Apač na ratnoj stazi, lice starog ko- pača zlata je pobledelo. — Da ih pobijem? — pogledao je neodlučno preplašene zlikovce, a onda odmah- nuo glavom. — Ma ne, ne bih hteo da idem toliko daleko iako oni to možda zaslužuju. Mislim da... do vraga, ne znam u stvari šta bih hteo sa njima.

Nepoznati u tamnom sakou je klimnuo glavom kao da je takav od- govor i očekivao. Prošao je ležernim korakom pored starog kopača, a on- da prešao pogledom sa Brauna do krvlju poprskanog drvenog korita. Odjednom je munjevito izvadio „kolt” i svom snagom udario Brauna po desnoj ruci koju je ovaj držao na drvenoj stranici korita. Kostii su zakreckale i Bo Braun je kriknuo. Još uvek sa revolverom u ruci, ne- poznati je čvrstim korakom pošao prema Flegu, ne menjajući izraz li- ca. Fleg je počeo da uzmiče i digao ruke da se zaštiti. No, zakačio je pe- tom za koren drveta, posrnuo i svom težinom pao na leđa. Pri tome je raširio ruke da bi ublažio pad, a is- tog trenutka siaina cipela se digla i peta se svom težinom spustila na Flegovu desnu nadlanicu.

Džemi Fleg je kriknuo i onesvestio se. Kada je ponovo došao sebi, na- lazio se u sedlu, a pored njega je ja- hao Braun posiveloš lica. Nepoznati u tamnom sakou stajao je nedaleko i nušio mirišljavu tanku havanu. Odbivši gust oblačić dima, pokazao je na Flegovu smrskanu ruku.

— Idite sad — rekao je hladno.

— Dok vam ruke zacele i budu sposobne za neki prijav posao kao što je ovaj, bićete sa druge strane granice — klimnuo je glavom nekoliko puta. — Da, bar toliko daleko.

Poruka je bila jasna. U želji da se što pre i što dalje udalje od ovog ledenohladno, opasnog protivnika koji je tako lako savladao dvojicu iskusnih razbojnika, Dženi Fleg je petama poterao svog konja. Bo Braun je pošao za njim. Prošli su pored iskrpljenog šatora i pre nego što su zamakli za drveće, Fleg se okrenuo i pogledao nazad. Pri svetlosti dana na iznaku, njegovo lice ličilo je na lice starog čoveka.

Iako nije bilo hladno, Dobi Čenter je zadržtao i okrenuo se svom spasiocu. Dok je Braun dizao onesvešćenog Flega na konja, Čenter je oprao lice vodom, a zatim iz jedne flaše otpio skoro četiri prsta žestoke tečnosti. Neodlučnim pokretom ponudio je nepoznatom flašu koju je još držao u ruci.

— Poslužite se, mladi čoveče.

— Ne hvala, nisam sad raspoložen.

Čenter je prineo bocu usnama i osetio kako mu se toplina razliva po stomaku. Obrisao je usta rukavom košulje i usiljeno se osmehnuo.

— Pretpostavljam da će posle ovoga ovi nevaljalci dva puta razmisliti pre nego što se odluče da nekoga ovako iseckaju, zar ne, sinko?

— Možda — nepoznati je izgledao sasvim nezainteresovan za Dženi Flega i Bo Brauna. Ali, pogled njegovih sivoplavih očiju bio je prilično blag kada se zagledao u starca. — Osećate li se sada sasvim dobro?

Dobi se osmehnuo. — Dobro, mladiću, čak i previše dobro. Mislio sam da mi je ovo poslednji zalazak sunca, a za čoveka...

— Onda ću krenuti dalje — rekao je nepoznati i uputio se prema svom konju.

— Hej, čekaite malo, čoveče! — doviknuo je Čenter. — Ne možete tek tako otići kao da ništa nije bilo. Čujte, ova dva zlikovca su hteli da me pošalju na onaj svet i ja sam vaš dužnik. Zar nećete ostati na večeri?

Neznanac se gipkim pokretom vinuo u sedlo. — Hvala, drugi put.

Čenter je prišao i uhvatio konja za vodice. — Ne, to ne bi bilo pošteno, mister. Vi ste za mene danas poslepodne učinili više nego bilo ko drugi u toku celog mog života i ja moram na neki način da vam iskazem svoju zahvalnost — pokretom ruke pokazao je prema šatoru. — Čujte, mladiću, tamo u šatoru imam zakopano moje zlato. Nije velike vrednosti, samo nekoliko stotina dolara, ali polovina od toga je vaša.

— Ostavite to. Vama će to zlato više trebati nego meni.

Čenter je spustio ruku kojom je držao vodice. — Zar ne mogu ništa da učinim za vas?

Nepoznati se osmehnuo. — Možda možete...

— Samo recite šta je to — rekao je Čenter spremno. — Učiniću bilo šta.

— Recite mi koliko je daleko Fargo.

Lice kopača zlata je dobilo nevoljan izraz. — Je li to sve? Takvu uslugu učinio bih svakom prolazniku, mister. Pa dobro, Fargo je nekih petnaestak milja prema zapadu, ali...

— Adios — izustio je konjanik jedva čujno i poterao konja na zapad pored obale, ostavljajući za sobom kolutiće duvanskog dima.

Vrteći glavom, Čenter se vratio do šatora i seo na grubo napravljenu stolicu. Sedeo je tako još dugo posle konjanikovog odlaska i smučeno razmišljao o čudnom mladom čoveku, sve dok hladan povetarac nije počeo da duva opominjući ga na posekotine i ubode noža koji su tek sada počeli da ga tište.

Ustao je i osvrnuo se oko sebe. Konačno je klimnuo glavom kao da je došao do nekog zaključka. I zaista, zaključio je da je tog dana imao mnogo sreće i da sreću ne valja preterano kušati. Sa prvim zračkom sutrašnjeg dana spakovaće se i otići će u Fargo da se odmori i potroši nešto novca. Ako bude imao sreće, možda će naleteti na mladog neznanca i možda će mu se pružiti prilika da ga počasti.

*

Čovek na vrancu jahao je dve milje pre nego što je zategao vodice na vrhu jednog malog brežuljka. Osvrnuvši se u sedlu, pogledao je nazad. Plitka rečica King Džon Krik vijugala je između brežuljaka ka mestu koje je označavalo logor starog kopača zlata. Jedva primetan osmeh pokrenuo je kraj konjanikovih usana i on se okrenuo u sedlu i pojašao dalje.

Ime mu je bilo Džon Holidej, ali je u Kanzasu, Koloradu, Teksasu, Arizoni i drugim državama zapadno od Misisipija bio poznatiji pod imenom Dok Holidej. Ovo mu je bilo prvi put da dolazi u Nju Meksiko i postojao je iak razlog što je putovao na konju, a ne dilžansom kao obično. Mnogo mu se žurilo da stigne u Fargo, a razlog je bio poziv jedne žene.

Kada je pre pola časa u logoru

kopača zlata pokazao krajnju ravnodušnost prema dvojici zlikovaca, to nije bila poza i gluma. Čim je dojahao u logor pored potoka, privučen grubim glasovima i jaucima, on je odmah ocenio Flega i Brauna kao sitne lupeže i tako se prema njima i poneo.

No, sada je zamišljen jahao kroz travnatu preriju pokrajine Birč. Desna ruka počivala mu je blizu drške revolvera, ali to mu ipak nije davalo potpuni osećaj sigurnosti. Opet ga je progonio onaj mučni osećaj, sličan noćnoj mori, da mnoštvo mrtvaca jaši oko njega, iako mu se činilo da je koliko juče bio mladić pun ideala. Šta se desilo sa tim mladim čovekom od pre deset godina? Ta misao ga je pritiskala i lice mu je opseo izraz sumornog očajanja. Pre deset godina mladić sivo-plavih očiju, deprimiran zbog narušenog zdravlja, ali krainje ponosan i hrabar, sukobio se sa zveri u ljudskom obliku, koja je na bedrima nosila dva „kolta“. Cezar Romero... Nikada neće zaboraviti njegovo ime, mada je zaboravio imena mnogih drugih koji su posle Romera došli i pali od hitaca iz njegovog revolvera. Romero je bio prvi i umro je na prašnjavoj ulici, sa mehurastom krvavom mrljom na prsima. Sećanje na Romera najmanje ga je mučilo, daleko manje od sećanja na ostale ugašene živote, mada ni u jednom slučaju nije postojao razlog za grižu savesti. Jedno je bilo sigurno: nikada, sem u Romerovom slučaju, nije želeo da ubije. Čak i sada, posle toliko godina, gnusao se pištolja, ali je u sebi nalazio opravdanje što ga je tada po prvi put upotrebio. Ljudi nikada nisu shvatili da je na to bio prinuđen i da je mogao samo to

ili da kukavički pobjegne. A pobeći kao kukavica, bilo je za njega isto što i umreti i u tome se taj prvi obračun nije razlikovao od onih kasnijih. Uvek je u pitanju bila smrt, samo u dva različita oblika. A posle prvog obračuna ljudi nisu hteli da ga ostave na miru. Morao je revolver da potegne drugi i treći put, i tako sve dalje i dalje...

Pustolov Dok Holidej se trgao iz misli. Tuga je bila more u kojem se čovek lako može utopiti, pomislio je. Šta to s njim danas nije u redu? Bio je svoj čovek, slobodan, nespontan i neobavezan. Nikada još nikome nije dlaku s glave skinuo bez razloga i niko nikada nije mogao reći da je Dok Holidej uzeo nekome život a da taj neko to nije zaslužio.

Vranac je lagano kaskao uzanim putem između niskih brežuljaka i ružičaste senke večeri počele su se pružati prerijom. Ubrzo je dunuo prvi prohladan povetarac. Dok Holidej je podigao logor u maloj udolini pored potoka King Džon. Uživao je u raskošnom plamenu logorske vatre na kojoj se pržila slanina i kuvala kafa. U ovoj opasnoj zemlji često je bio primoran da noć provede bez vatre, ali večeras je bilo sasvim drukčije. Nikoga ovde nije poznavao i niko nije znao da putuje u Fargo u Novom Meksiku. Niko, pa čak možda ni osoba koja ga je pozvala. Njegov dolazak trebalo je da bude potpuno iznenađenje.

Kasnije, dok je ležeći uživao u noćnim šumovima koji su dopirali sa rečice, posvetio se razmišljanju o ženi po čijem je pozivu došao u ovaj kraj. Ona, naravno, nije znala da je on već toliko blizu, ali ga je svakako očekivala. Poznavala ga je

dobro i morala je znati da je neće izneveriti. Pitao se samo zašto mu nije napisala zbog čega joj je toliko potreban, jer bi tada mogao znati čemu da se nada i kakvoj se opasnosti izlaže.

Holidej se ispružio pod čebadima i osetio toplu prijatnost opuštanja. Ukrućenost od dugog jahanja polako je nestajala iz njegovog vitkog snažnog tela i zabacivši ruke pod glavu, Dok je pogledao nebo i na njemu razbacane zvezde. Obuzelo ga je divljenje prema njihovom hladnom sjaju i veličanstvenost kosmosa odagnala je iz njega poslednji ostatak ljudskog cinizma. Nije sve u životu bilo ružno. Imao je tek trideset godina i nisu ga baš uvek posećivale sumorne uspomene... bilo je i sećanja na druge dane i noći, kada mu je svet izgledao mnogo, mnogo lepši.

U Holidejevom životu uvek je bilo prisutno dosta žena. U početku ih je privlačio njegov mladalački prijatan izgled i lako, nonšalantno držanje. A kasnije, kada je postao poznat, privlačio ih je kao što može privlačiti retka, opasna zverka. Sve žene, bile one lake barske dame ili časne žene i devojke građanke, nalazile su nešto u njemu. Ta sposobnost, tačnije svojstvo da žene privuče u početku ga je iznenađivala i zadovoljavala, no kasnije se ga tu pojavu navikao i ona mu je postala obična. Znao je da će ako uđe u luksuzan hotel u Kanzas Sitiiju ili u neku prljavu krčmu na pritokama Rio Grande, odmah u blizini biti nekakva žena.

No, malo od tih žena ostalo je u njegovom sećanju... Sve su bile zaboravljene. Sve sem kćeri bogatog stočara iz San Antonija, koji mu

je ponudio svoje stočarsko kraljevstvo u zamenu za odbacivanje revolvera; mlada udovica jednog industrijskog barona u Koloradu, koju je verovao da voli sve dok ona od njega nije zatražila da ubije jednog čoveka; Tara Jang, mlada, divna vlasnica jednog saluna u Kansasu...

Tara Jang. Čudno kako njeno ime nikada nije palo u zaborav. Pitao se da li je to zbog toga što je verovao da je ona bila jedina devojka koju je stvarno voleo. Tara je mrzela Holidejev revolver i njegov glas pustolova i kockara, ali ga je među svim svojim brojnim obožavaocima ipak izabrala za ljubavnika...

Pitao se da li bi tako nešto učinila sada, posle toliko vremena. Dok je to razmišljao, očni kapci su mu neosetno otežali i on je pao u san.

Probudio se iznenada i čak pre nego što je otvorio oči mašio se rukom za „kolt“ ispod sedla koje mu je služilo umesto jastuka. Za trenutak je ostao da leži nepomično, onako kako je do tada ležao. A onda je začuo slab šum koji ga je uznemirio, šum udaljenog topota konis-kih kopita. Taj šum jedno vreme je postao jači, a onda se udaljio prema jugu i zamukao. Holidej je smeškajući se vratio revolver pod sedlo. Čovek naviknut na pustolovine spava lako, čak i onda kada nema opasnosti. Protirliao je šakama ramena utrnula od noćne hladnoće, a onda ustao i dodao još drva na vatru. Zavivši se ponovo u ćebad, on se ponovo prepustio snu dok mu je crvenkasta svetlost plamena osvetli-ovala jedva primetne bore na licu.

Jedan čas kasnije, kada je vatra već dogorevala, neka senka pomerila se u šumarku pamukovog drve-
ta u blizini uvale Crvenog Bika.

Senka tamna i jedva uočljiva počela se avetinjski tiho približavati između stabala i panjeva ne pričinjavajući nikakav šum, kao ni oblak koji je tog trenutka zaklonio mesec.

Čovek-senka izronio je iz drveća nekih pedesetak stopa daleko od vatre, pogleda upravljenog na nepomičnog spavača. Taj čovek bio je visok, bleđ u licu, sa dugačkom, kao ugali crnom kosom. Mesec koji je izvirivao iza oblaka obasjao je „kolt“ teškog kalibra u njegovoj desnoj ruci.

Da je Dok Holidej bio budan da zapazi njegov izgled orlovske superiornosti, nesumnjivo da bi ga odmah ocenio kao nekog koga valia respektovati. Instinkt bi mu rekao da je taj mršavi čovek širokih ramena osoba koja druguje sa revolverom.

Noćni uhoda je pogledao u pravcu Holidejevog konja. Vranac je stajao sapet nedaleko od vatre i strigao ušima. Prošlo je prilično vremena pre nego što je konj ponovo spustio glavu i počeo da pase.

Noćni uhoda se lagano počeo približavati. Mada se kretao sasvim nečujno, u Holidejevoj uspavanoj svesti se nešto pokrenulo... neko šesto čulo čoveka koji je previše dugo jahao kroz život sa smrtnom opasnošću pred očima. On se okrenuo na stranu i dok se još izvlačio ispod ćebadi, ruka mu se pružila ka revolveru.

No, teška čizma spustila se na zelavak njegove ruke. Holidej je skočio na noge i zamahnuo nesnicom prema bradi visokog napadača. Ali, nesnica se nikada nije spustila na vrh brade. U deliću trenutka od kojeg zastaie dah Holidej je ugledao zapet revolver i oči čoveka koji

ga je držao i shvatio je da nikakav udarac neće moći da zaustavi pritisak prsta. Pesnica je zastala u vazduhu i cev „kolta” zarila se Holideju u mišićavi pleksus.

— Mir, ubico! — izustio je noćni uhoda. — Nazad!

Sevajući očima, Holidej je lagano ustuknuo nekoliko koraka držeći ruke dignute do visine ramena. Zastao je kada je stigao do svojih čebadi, ali mu je pokret pištoljem naredio da pođe još nazad. Nepoznati čovek se odjednom sagnuo i dohvatio Holidejev revolver, a zatim je koraknuo nekoliko koraka nazad i pogledao oružje. Holidejev „kolt” imao je zaobljen nišan, tako da se nije mogao zakačiti pri izvlačenju, što je bila odlika oružja revolveraša.

— Profesionalac — rekao je napadač mirno. Pogledao je crnim očima svog zarobljenika. — Jesi li to učinio za novac?

— Učinio šta?

Napadač se osmehnuo. — Pribran... da, vrlo pribran — onda je okrenuo glavu i doviknuo. — U redu je, uhvatio sam ga!

Trenutak kasnije iz zaklona u drveću izašla su tri čoveka sa puškama u rukama. Na sebi su imali kožne dodatke za pantalone, što su obično nosili kauboji. Pogledali su Holideja sa mešavinom straha i mržnje i kada su prišli bliže, uzeli su puške na gotovs.

— Odlično, Čeri — izustio je zadihano jedan debeljuškasti kauboj sa ožiljcima od brojnih tuča na licu. Pokretom glave pokazao je na Holideja. — Taman kaput... to je sigurno on.

Jedan mali čovek crvene kose i ljutitog pogleda prišao je Holideju preteći. — Ko si ti, kopile? I zbog čega si ubio onu devojku?

Jasna svetlost mesečine obasjala je Holidejevo lice i crne nabrane obrve. — Ne znam o čemu to govorite — rekao je i pogledao čoveka koga su oslovili imenom Čeri. — Imate li nešto protiv da mi objasnite u čemu je stvar?

Leden vučji osmeh zalebdeo je na licu visokog čoveka. — Uvek sam se divio hladnokrvnim ubicama. Pa lepo, biće interesantno videti da li ćeš biti hladnokrvan kad te mister Roli digne na granu pamukovog drveta, revolverašu — onda je Čeri digao cev revolvera i ispalio uvis tri hica.

II

Prošao je skoro čitav čas pre nego što je topot kopita odjeknuo sa druge strane uvale Crvenog Bika. Dok Holidej je sedeo na jednom debelu pored vatre, sa rukama svezanim na leđima. Plamen vatre lizao je visoko kao putokaz za Roli Pita, baš kao što je Holidejeva logorska vatra nešto ranije privukla pažnju Čerija i njegovih pomagača.

Crvenokosi Ban Viler i ružni Kerri Olinger stajali su nešto dalje i razgovarali, još uvek sa puškama na gotovs. Brod Piket je spremao kafu u Holidejevoj posudi, a Čeri je stajao sa jednom nogom dignutom na deblo i pušio.

Konačno je Čeri bacio malo svetlosti na zagonetku. Objasnio je Holideju da on i ostala trojica rade za Rolija, vlasnika ranča Dži južno od Farga. Dan ranije, u sumrak, Čeri, Roli i još deset kauboja sa ranča Dži odjahali su u malo naselje Medison Krik, pet milja jugozapadno od uvale Crvenog Bika. Rančer je hteo da poseti mis Džuli Febl. svoju verenicu. Stigavši u sumrak do njene kuće, konjanici sa ranča Dži ugle-

dali su čoveka u tamnom sakou koji je odjahao sa druge strane kuće. Ušavši u zgradu, Roli i Čeri su našli Džuli Febl na podu slomljenog vrata. Zaprepašćen i skoro van sebe od bola, Roli je naredio svojim ljudima da pođu u poteru za ubicom. Čeri je izrazio svoje čuđenje što je čovek kao Holidej, očigledno profesionalac, bio toliko glup da se ulogori blizu mesta zločina i da zapali vatru koja se videla na razdaljini od dve milje.

Topot kopita se sada čuo nešto bliže. Čeri je odbacio opušak cigarete, izgazio ga petom i okrenuo se šumaru. Mračno pogledavši Holideja, Olinger je prišao da se pridruži Čeriju. Stajali su tako ćutke kada su se pojavila četiri konjanika i tek tada je Olinger rekao.

— To nije gazda, Čeri, to je Bener... — razrogačio je oči. — Ko je to, do đavola, s njima?

Četiri konjanika su stigli do čistine. Ted Bener, jedan visok, koščat kauboj, jahao je napred praćen brkajlijom Krolom i Steidom Holisterom. Između Holistera i Krola, sa rukama vezanim na leđima jahao je jedan mladi Meksikanac.

Meksikanac je bio odeven u tamno odelo, neuobičajeno za pripadnike njegovog naroda.

Sa duboko urezanom borom na čelu, Čeri je prišao pridošlicama.

— Ko je ovo, Benere? — zapitao je kratko pogledavši Meksikanca.

— Zove se Manolito — odgovorio je kauboj ranča Dži. — Isterali smo ga iz jedne napuštene kolibe nedaleko od Sedar Brejksa. Baš smo hteli da damo signal kad smo začuli tvoje pucnje. Otkuda to da ste dali znak kad...

Bener je zastao u pola rečenice,

jer je tek tada zapazio Holideja koji je sedeo na stablu. — Ko je ovaj, do vraga?

— Revolveraš po imenu Holidej — rekao je Čeri.

— Do vraga... — Bener se okrenuo u sedlu i pogledao Meksikanca. — Dva kučkina sina u tamnim kaputima!

— Rekao sam vam da ne znam ništa o tom ubistvu! — uzviknuo je Meksikanac. Bio je mlad i uzan u struku, uzanog trouglastog lica i tek zasenčenih nausnica. Bio je odeven u čero, mekanu meksikansku plišanu košulju sa srebrnastim dugmadima koja su se uvlačila u tesno pripijene crne pantalone. Kada je okrenuo glavu pokrivenu crnom kosom, u njegovom desnom uhu bljesnula je prstenasta minduša. Lice mu je ružila izdužena podnadula masnica. Izgledao je uplašen i kao da je jedva dočekao da sumnju otkloni od sebe. — To mora biti čovek koga tražite. Izgleda kao ubica, Manolito je samo običan skitnica.

— I običan lupez, Čeri — rekao je Brenč Krol otežući. — Konj koga jaše nosi žig ranča Dabl S.

— Juče poslepodne sam našao tog konja na putu — rekao je Meksikanac. — Mog sam izgubio kad sam pokušao da pređem reku i pešačio sam prema Fargu kad...

— Zaveži! — presekao ga je Čeri. Dao je znak rukom Holisteru. — Skini tog grizera s konja i stavi ga kod vatre. Pokušaćemo da to raščistimo pre nego što mister Roli dođe.

Ispostavilo se, međutim, da je rasčišćavanje činjenica iznad mogućnosti kauboja sa ranča Dži. Sa šest ništolja uperenih u leđa Holidei i Huan Manolito sedeli su na deblu pored vatre i odgovarali na Čerijeva

pitanja. Revolveraš sa ranča Dži naterao ih je da nekoliko puta ponove svoj iskaz nastojeći da u njemu nađe neko neslaganje. Holidej je opet ispričao da je doputovao sa istoka, pomenuo je svoj sudar sa razbojnicima u logoru kopača zlata i kako je dalje nastavio put do svog logora u uvali. Nije im rekao ništa o razlogu svog putovanja. Manolito je pak tvrdio da je grad Tomahavk na zapadu napustio juče u zoru i da je celog dana jahao sve do nesreće na reci, posle čega je „našao” konja sa ranča Dabl S. Meksikanac je tvrdio da nikada nije bio u Medison Kriku. Izjavio je da obožava i poštuje ceo ženski rod; pri tome se kleo u Devicu Mariju.

Konačno je Čeri bio toliko smućen da je ustao i nestrpljivo odmahnuo rukom. — Neka sve ide do đavola — prasnuo je. — Ostavićemo da gazda raščisti to pitanje.

— Taj mister Roli — zapitao je Manolito liznuvši usne. — Je li pravičan?

— U to se ne bih mnogo uzdao, hombre — rekao je Holidej smireno. — Koliko sam čuo, on je stočar gvozdene volie koji veruje da je onaj ko ima novac i moć isto što i bog — digao je pogled do Čerija. — Je li tako, mister?

Oslonien težinom na jednu nogu, lica zaklonienog od mesečine širokim obodom šešira. Čeri je zavijao cigaretu. — Recimo samo toliko da je on čovek koji zna šta treba uraditi sa huljom koja je ubila jednu devojkicu. Holidej — okrenuo se zatim Beneru. — Ispali još nekoliko hitaca. Tede Gazda je otišao da traži na istoku i možda nije čuo moj znak.

Bene je tri puta pritisnuo okidač

puške. Kada je eho pucnjeva zamro u daljini, Holidej se bolje namesatio na deblu i utonuo u ćutanje. Ali, Meksikanac je nastavio sa bujicom reči.

— Ne mogu da verujem da će taj bogati gringo obesiti nekog čoveka samo zbog toga što na sebi ima tamno odelo. A to je jedini razlog što ste me vi, kauboji, doveli ovamo — Meksikanac se osvrnuo oko sebe i ugledavši visoka pamukova drveta, stresao se od jeze. — Ne, tako nešto se ne događa čak ni ovde u Nju Meksiku, gde gringos znaju da budu vrlo surovi. Neću da verujem da se tako nešto može desiti.

— Možda si u pravu, Meksikanče — rekao je Brod Piket podsmešljivo. — Možda mister Roli neće biti u stanju da utvrdi ko je od vas nitkova ubio njegovu devojkicu, pa će odlučiti da vas obojicu pusti na slobodu. Ali, na tvom mestu ja se ne bih uzdao u to, šaljivčino. U stvari, kad bih bio na tvom mestu, ja bih već sada počeo da se molim bogu za dušu.

Tamne Meksikančeve oči raširile su se od straha. Pogledao je Holideja kao da od njega traži utehu, ali Holidejeve sivoblave oči ostale su nedokučive, mirne i ravnodušne. Meksikanac je onda pogledao Čerija i usne su mu zadrhtale. — Madre de dios... — promucuo je. — Majko božija, smiluj mi se...

— E, to ti je već pametnije — nasmejao se Piket zlobno. — A šta je sa tobom, revolverašu? Znaš li ti neku molitvu?

Holidej nije ništa odgovorio.

Vreme je lagano odmicalo. Kauboji su pili kafu i tiho razgovarali dok je žućkasti mesec sve više bledeo i tonuo ka horizontu. Kako je noć od-

micala, u uvali Crvenog Bika bivalo je sve hladnije. Nekoliko puta su ispaljeni signalni hici, ali tek pred zoru dolja se ponovo zatresla od topota konja u trku.

Posle nekoliko minuta preko istočnog prevoja dojahao je vlasnik ranča Dži. jašući na divnom zelenom pastuvu. Sa Roli Pitom dojahali su Džek Brodi, Zek Terbin i Džesper Grin.

Ali, to nije bilo sve. Vezan za sedlo Zeka Terbina na dužini povodnika jahao je i peti konjanik, ruku vezanih za jabuku sedla. Bio je to visok, lepo građen čovek koji je sedeo u sedlu uspravno i prkosnim očima gledao oko sebe. Oko pasa je imao opasač sa praznom futrolom, a bio je obučen u iznošene kauboijske pantalone i čizme od grube kože. Sem toga bio je obučen u vinđaknu tamnosive, skoro crne boje.

Prvi kosi zraci crvenog sunca obasjali su i otkrili pore i neravnine na licu Roli Pita. — Možda bi bilo najbolje da ih svu trojicu obesimo i svršimo s tim — rekao je potmulim glasom.

Vlasnik ranča Dži stajao je pred jednim oborenim deblom na kojem su ruku vezanih iza leđa sedela tri zatvorenika u tamnim odelima. Roli je bio krupan čovek teških mišićavih ramena i lica koje kao da je bilo isklesano od hrastovine. Mada je imao samo četrdeset pet godina, stočar je izgledao mnogo stariji. U crtu njegovog lica bio je utisnut ponos, a ambicija i bezobzirnost davali su kao kremen oštru notu svakoj reči i svakom pokretu tog netrpeljivog čoveka.

Sve do pre dve godine Roli je bio najveći rančer u toj oblasti. No, to je bilo pre nego što je došao Kejd Čening sa svojim novcem i ljudima i preuzeo ranč Brouken Bit koji se nalazio u blizini, i od tog ranča stvorio moćno i napredno imanje koje se brzo širilo i uskoro postalo rival ranču cirkla Dži. Vremenom je rivalstvo između Čeninga i Rolija postalo veoma oštro i povremeno se pretvaralo u žestoke obračune. Ako je Kejd Čening kupio nekog skupocenog priplodnog bika, Roli je na svaki način morao kupiti boljeg. Kada je Roli izgradio branu na ranču da bi za sebe sačuvao vodu potoka koji je tekao preko njegovog imanja, Čening je iz Santa Fe doveo inženjera da na svom ranču izgradi duplo veću branu. Bilo je čak i tih koji su krišom šaputali da je Roli počeo da se udvara mladoj Džuli Febl samo zato da bi Čeningu pokazao kako je prema Džuli neugledna Čeningova debela žena, ali niko nije pouzdano znao da li je to tačno ili ne.

Sada je Roli bio skoro raspamećen tragedijom i mahnito žudeći za osvetom, mahao je omčom koju je držao u ruci.

— Ne možete nas obesiti sve, Roli — rekao je Keš Mak Alister. — Čak ni vi niste toliko veliki i moćni da tako nešto uradite.

Mak Alister je bio treći zarobljenik koga su u zoru doveli Roli i njegovi kauboji. Kauboji sa ranča naišli su na mladog puškara iz Farga nedaleko od starog indijanskog puta jugoistočno od doline Crvenog Bika. Mak Alister je tvrdio da se vraćao kući u Fargo posle posete jednom prijatelju u Raundahu ali njegova crna vinđakna i blizina Me-

dison Krika, uz činjenicu da je poznavao ubijenu devojkicu, bili su više nego dovoljni da te ljude ubedi kako su stavili ruku na ubicu.

Roli je sem toga bio sklon da Mak Alistera smatra za sigurnog ubicu, ali su hvatanje Doka Holideja i Huna Manolita umnogome kvarili taj njegov račun. Meksikanac je bio očigledno skitnica i najverovatnije konjokradica. Roli nikada nije verovao Meksikancima.

No, isto to Roli je mislio i o revolverašima, sa izuzetkom njegovog vernog Čerija, a Holidej je očigledno bio pustolov, dakle nešto bolja skitnica, a najverovatnije i revolveraš. Holidejeva priča o kretanju prethodnog popodneva zvučala je skoro uverljivo, ali Roli je dobro poznao takvu vrstu ljudi. Oni su bili uvek hladnokrvni, kao da uopšte nemaju nerava. Mogli su gledati iznenadnoj smrti u oči, biti krivi kao Kain, a ipak su mogli ostati ležerni i pribrani. Za ljude te vrste hladnokrvno laganje bilo je isto tako prirodno kao i ubijanje.

Roli je skoro prikovao pogledom Mak Alistera kada je ovaj ponovo progovorio.

— Sva trojica nismo mogli ubiti Džuli, Roli. Ako nas svu trojicu obešiš, moraćeš da odgovaraš za smrt dvojice nevinih ljudi, a možda sve trojice.

— On je u pravu — rekao je Holidej. — Čak ni čovek tako moćan kao vi ne može se izvući ako hladnokrvno ubije.

Rolijevo lice je ostalo hladno kao isklesano od kamena, ali crv sumnje počeo ga je nagrizati. Bilo je tačno da u Birč oblasti ne postoji predstavnik zakona, ali postojao je federalni šerif. Ako za vešanje osu-

mnjičenog ubice bude imao dovoljno ubedljivih dokaza, onda će to biti kraj priče. Ali, vešanje trojice osumnjičenih za istu stvar moglo je podići toliku buku da to privuče pažnju federalnog šerifa. A ako se vlasnik ranča cirkli Dži nečega plašio, onda je to bio federalni šerif.

Onda je Roliju na pamet pala jedna ideja. Umesto da trači vreme i snagu pokušavajući da utvrdi ko je krivac, pustiće osumnjičene da oni sami otkriju ubicu. Tu svoju ideju odmah je izložio trojici ljudi koji su sedeli na deblu.

— Jedan od vas je počinio zločin — rekao je muklo. — Mi to znamo, a znate i vi. Nas deset videli smo čoveka u tamnom kaputu kada je pobeo od kuće mis Febl. A kada smo Čeri, Olinger i ja ušli unutra, zatekli smo je mrtvu. Pa lepo, jedan od vas je kriv. Zašto se onda ne objasnite između sebe? Dajem vam jedan čas vremena. Ako za to vreme kažete ko je krivac, obećavam da će taj biti brzo obešen, što potpuno zaslužuje. Druga dvojica će moći da odu kuda žele. Da li vam ovo liči na pošten predlog ili ne?

Meksikanac je zbunjeno gledao, a Mak Alister je nabrao obrve, ali je Dok Holidej odmah odgovorio.

— Meni zvuči sasvim pošteno, Roli.

— Čekajte malo — rekao je Mak Alister. — Šta će biti ako za to vreme ne izađemo sa izjavom ko je krivac?

— Onda ćete posetiti sva trojica kao što sam već rekao — ponovio je Roli bez dvoumljenja. On je to stvarno i mislio, bez obzira na reperkusije koje je trostruko vešanje moglo izazvati, jer Roli je znao da je jedina alternativa vešanju bila da svu tro-

jicu pusti na slobodu. To pak nije mogao da učini iz razloga koje trojica ljudi pred njim nisu mogli ni slutiti.

Mak Alister je počeo da protestuje, ali ga je Holidej presekao.

— Ideja zaslužuje pažnju. Mak Alistere — rekao je oštro. Isprsisio se i ponovo klimnuo glavom Roliu. — Pokušaćemo, mister. Imam nekoliko pitanja da postavim ovoj dvojici. ali voleo bih da dok razgovaram ostanem nasamo sa njima. Je li u redu ako se odmaknemo tamo do ispod onog drveta dok raspravimo stvar?

Roli je bacio pogled do pamukovog drveta koje se nalazilo nekih tridesetak stopa niže na padini. Zatim je pogledao Čerija. Visoki revolveraš je mrko odmerio Holideja, a onda slegnuo ramenima.

— Odande nam niko neće pobeći, bez obzira kakvu podvalu ima na umu, mister Roli. Ali, biću u blizini za svaki slučaj — dobacio je jedan pogled pustolovu. — Pokušaću da ne prisluskujem, Holideje.

— U redu, dođite — izustio je Roli resko. Kada su trojica zarobljenika praćeni Čerijem pošli niz padinu, on je prišao vatri. — Dai mi još malo te kafe, Pikete.

— Odmah, gzda — Piket je našao rančeru kafu u lonče i osmehnuo se. — Ovo vam je bila vrlo mudra ideja, mister Roli. Žarko želimo da kaznimo ubicu, ali ne toliko žarko da kaznimo i ostalu dvojicu, zar ne?

Roli nije ništa odgovorio. Vlasnik ranča Dži zurio je u daljinu, ali nije video ništa. U tom trenutku on nije ličio na čoveka koji traži kaznu za težak zločin, već na nekoga čije su misli potajno posvećene kajanju.

Njegovi ljudi primetili su taj njegov neobičan izgled i nisu ga razumeli. No, na kraju, niko od njih nikada nije ni razumeo Roli Pita. On je bio takav čovek.

III

— To je sigurno učinio jedan od vas — tvrdio je Huan Manolito. — Opet ponavljam i kunem se u Devicu Mariju da čak i ne poznajem tu devojkicu. Kunem se.

— Znači da nas je dvojica — rekao je Mak Alister muklo. Puškar je pogledao Holideja koji je stajao naslonjen leđima na čvornovato stablo pamukovog drveta. Nabrao je čelo. — Vi možda znate da nijedan od nas nije to učinio.

Holidej nije ništa odgovorio. Premestio se s noge na nogu i pogledao Čerija koji je stajao nedaleko od njih.

— Zar nemate ništa da kažete, senjor Holideje? — zapitao je Meksikanac. — Stojimo ovde već deset minuta, a vi još ništa niste rekli. Rekli ste rančeru da imate nešto da nam kažete i da ćete otkriti ko je ubio devojkicu. Zašto ste onda sada bez reči?

— Možda sam ponovo razmislio i došao do zaključka da moja ideja nije tako pametna kao što sam mislio — rekao je Holidej.

Mak Alister je prodorno pogledao pustolova. — Zbog čega ste vi putovali u Fargo, Holideje?

Holidej je slegnuo ramenima. — Zar je to sad važno?

— Izbegavate odgovor. Znači li to da ste tamo išli zbog nekog vašeg... posla?

— Svaki čovek putuje zbog nekog posla.

Puškar je kiselo izvio usnu. — Za vas je ubijanje ljudi posao?

— Nikada nisam rekao da je ubijanje moj posao, ako ste to imali na umu. U svakom slučaju nisam ubio ženu.

— Nisam ni ja.

— Jeste li sigurni?

Mak Alister je sevnuo očima. — Mislite da sam ja to učinio?

— Po mojoj oceni, vi ste za to najprikladniji.

— Do đavola revolverašu, kako ste uopšte došli na tu ideju?

Holidej se ponovo premestio s noge na nogu da bi se udobnije naslonio. — Nisam revolveraš kao što to neki misle, ali sam sreo i upoznao mnogo takvih. Prošao sam dosta i mnogo šta sam naučio. Čak sam naučio kako ostati živ, mada tu mnogo veću ulogu ima instinkt. I meni je instinkt mnogo puta pomogao i sada mi kaže da ste lagali kada ste rekli da ste juče bili u Raundahu. A ako ste lagali, onda za to postoji samo jedan razlog.

Bled u lice Mak Alister je uzrujano rekao. — Nisam ja to uradio. Do đavola čoveče, ja sam tu devojku voleo!

— Nije potrebno meni govoriti, čoveče, Rolija treba ubediti.

Pogođen Holidejevim rečima Mak Alister je još žučnije počeo da dokazuje svoju nevinost, a uplašen da bi njegovo ćutanje moglo prst sumnje okrenuti prema njemu Meksikanac se pridružio njegovim protestima. Holidej je govorio samo toliko da bi održao kontinuitet razgovora. Trebalo je da razgovor privuče Čerijevu pažnju, jer to je bio Holidejev cilj.

Za to vreme revolveraš je neprekidno trliao konopac o oštru koru

pamukovog drveta. To je bio jedini razlog što je ubedio Rolija da im dopusti da odu dalje u senku, dalje od njihovih pogleda. Nije, u stvari, imao plan kako da otkrije pravog ubicu. Tek upola je verovao da je Mak Alister mogući krivac, ali u ovom momentu to jedva da je bilo važno. Bilo je važno spasti glavu.

Zglavci na rukama su mu brideli, a iz dubokih ogrebotina počela je kapati krv. Zastao je u momentu kada se Čeri okrenuo i pogledao prema njima, a nastavio odmah s trljanjem čim je ovaj okrenuo glavu. Mak Alister i Manolito i dalje su uglas tvrdili da su nevin. Roli je lagano šetao ispred vatre i lupkao omčom po čizmama. Trojica kauboja sedeli su na travi i igrali karte, dok su ostali šetkali po proplanku sa izrazom dosade na licu.

Još jedan navoj konopca je popustio i Holidej je okrenuo glavu da pogleda Čerija. Pogled njegovih čeličnoplavih očiju zadržao se na njegovom „koltu“ zadenutom za Čerijev pojas. Dva „kolta“. Kad jednom dočepa u svoje zakrvavljene ruke taj par revolvera, ova mala dremliiva uvala u blizini potoka Džon Krik biće verovatno poprište događaja kakav od svog postojanja nije videla. Nije znao da li će i koliko ljudi morati da ustrelj da bi se spasao, ali ni to ga se nije mnogo ticalo. Roli je zakuvao ovu kašu i uskoro će morati da je dobrim delom pokusa. Dok Holidej nije preživeo deset burnih godina života samo zato da bi na kraju završio linčovan od bande kauboja. Kada mu bude došlo vreme da umre, onda će to ipak biti u njegovom stilu.

Poslednji navoj konopaca je popustio i Holidej je kliznuo niz stab-

lo kao da je umoran, razgibajući time mišiće nogu. Prodorno je pogledao Cerija. Sračunao je razdaljinu i kroz stisnute zube duboko udahnuo. Ceri se upola okrenuo prema njemu, a onda okrenuo glavu.

Holidej je skočio od drveta kao puma. Meksikanac je izustio „ah” i Ceri je okrenuo glavu. Kada je video telo u letu, razrogačio je oči i pokušao da se sagne, ali Holidej se svom težinom sručio na njega. Obojica su pali na zemlju i otkotrljali se niz padinu. Holidej je uspeo da ščepa oba revolvera i nije ih ispuštao iz ruku, ne obazirući se na Cerijeve udarce koji su mu pljuštali po licu. Holidej je izvukao svoj revolver iz Cerijevog pojasa i naperivši ga Ceriju u glavu, pritisnuo okidač. Obarač je prazno škljocnuo. Mora biti da je Ceri ispraznio revolver kad mu ga je oduzeo.

Za to vreme kauboji sa ranča Dži stuštili su se niz padinu. — Skloni se od njega Ceri! — zaurao je Baz Viler dižući pušku. — Skloni se da mu prosviram lobanju!

— Ne! — povikao je Ceri zađihano ustajući na noge. — Pustite ga meni, ja ću ga savladati.

Udarac pesnice zanjihao je Holideja nekoliko koraka unazad i momci sa ranča Dži zaurali su hrabreći Cerija. Dugotrajni dosadni razgovori bili su im dodijali, pa su se poradovali priželikujući da vide tuču.

Holidej je već tada znao da je šansa propuštena. Prokleti Meksikanac! Sagnuo se da bi izbegao desni kroše i zadao levom udarac Ceriju u predio slepoočnice. Šešir je pao sa Cerijeve glave i kovrdžava kosa mu se rasula po čelu. Dok su obilazili u krug jedan oko drugoga, Holidej je

u Cerijevim očima ugledao blesak mržnje. Odjednom, Ceri je nasrnuo. Ali, Holidej je bio brži. Ponovo je izbegao desni kroše koji ga je samo zakacio po levoj jagodici, a onda udarcem u grlo odbacio svog protivnika. Ceri je posrnuo kao ošamućen, ali to je bilo samo varka kojoj je Holidej naseo kad je prišao i naleteo na levi direkt.

Sada je Ceri besno nasrnuo. Bio je viši, krupniji i teži i tu svoju prednost iskoristio je do maksimuma. Udarac desnom oborio je Doka na koleno. Kada je prema njegovom licu sevnula Cerijeva čizma, on ju je uhvatio i zavrnu. Dok je Ceri povratio ravnotežu, Holidej je već bio na nogama.

Lice revolveraša sa ranča Dži zgrčilo se u masku mržnje i on je skupljenih ramena krenuo u napad. Isturenih pesnica, očiju sjajnih kao u tigra, Holidej ga je vrebao, a onda zadao jedan iak kratak udarac levom koji je poljuljao Cerija. Holidej je onda priskočio i zadao strahovit udarac desnom. Osetio je taj udarac od pesnice do ramena kao potres od udara teškog čekića i primetio da je Ceri ustaklio očima. Jedan za drugim Holidej je zadao još nekoliko udaraca levom i desnom koji su pogodili željeni cilj. Ceri se zateturao, sapleo se na jedan veliki kamen i svom težinom pao na leđa. Ostao je tako da leži grabeći vazduh otvorenim ustima, krvavog lica i košulje. Pokušao je da ustane, ali je to bilo iznad njegove moći. Opsovao je i Holidej mu je prišao, uzeo ga za prsa prsnika i povukao uvis.

— Pazite, Holideje!

Tu opomenu doviknuo je Mak Alister. Holidej se okrenuo i ugledao Rolija sa zamahnutom puškom. Pus-

tivši Čerija. Dok je skočio u stranu, a zamahnuvši nogom, vrhom cipele dokačio Rančera u stomak. Rančer je pao i ispustio pušku, a Holideje se bacio da je dohvati, ali je nateo na kundak zamahnute Olingrove puške. Holideju je mrkla svest, ali se ponovo bacio za puškom, no Stejd Holister je zamahnuo puškom i udario ga po potiljku. Taj udarac je odjeknuo u Holidejevoj glavi kao udar groma, a onda je nastao blešak munje i Holidej je pao u taj bleštavi ponor.

•

Postupno, iz tame ka svetlijim nijansama, svest mu se polako vratila. Izvesno vreme to je bio prijetan osećaj, kao buđenje iz dubokog sna, a onda je osetio bol. Kroz ujednačeno tutnjanje u glavi čuo je glasove koji kao da su dolazili iz velike daljine. Glasovi su se izgubili, a zatim su postali jasniji. Holidej je otvorio oči.

Ležao je u senci pamukovog drveta, a Keš Mak Alister je stajao nagnut nad njim. Odgurnuo je Mak Alistera u stranu i osvrnuo se oko sebe žmireći očima od mučnog sjaja sunca. Meksikanac je sedeo naslonjen na deblo drveta, još uvek vezanih ruku, sa dopuštenom cigaretom koja mu je visila slepljena sa usana. Terbin, Grin i Holister stajali su u blizini sa puškama. Okrenuvši glavu na drugu stranu, Holidej je ugledao Rolija i Čerija u grupi ljudi udaljenoj pedesetak stopa na desnoj strani. Zrak sunca presijavao se na flaši koja je kružila iz ruke u ruku. Čeri je sedeo leđima naslonjen na panj i izgledao je loše.

Holidej je zatvorio oči i za trenu-

tak ostao da leži, nastojeći da razmotri svoje fizičko stanje. Zaključio je da nije loše prošao. Bolela ga je glava i osećao je bol u celom telu, ali nije imao ozbiljnih povreda.

— Kako se osećate, Holideje?

Holidej je ponovo otvorio oči i zagledao se u Mak Alisterovo izubijano lice. Uglovi usana bili su mu podnaduli, koža na levoj jagodici crvena i naprsla, a na čelu je imao veliku svežu modricu podlivenu krvlju. Jedan rukav košulje bio mu je otkinut, a zgavci na desnoj ruci oguljeni i podnaduli.

— Osećam se skoro isto tako kao što vi izgledate — progundao je Holidej ustajući. Zadržao je glavu u smirenom položaju sve dok mu rojevi zvezda nisu nestali ispred očiju, a onda se okrenuo na stranu da ispljune sukrvicu. — Šta se desilo? Koliko dugo sam bio u nesvesti?

— Oko dva časa. Evo, popijte malo vode.

Holidej je uzeo čaturicu iz Mak Alisterovih ruku i prineo je usnama. Ta voda mu je prijala kao najbolje vino koje je ikada okusio. Digao je čaturicu iznad glave i predao se užitku hladne vode koja mu je potekla niz lice. A onda, budući da nije bio sasvim lišen taštine, odložio je čaturicu i začesljao prstima dugu talasastu kosu.

— Vi mora biti imate tvrdu glavu, senior Holideje — primetio je Manolito kroz oblak duvanskog dima.

— To je poklon mojih predaka, Meksikanče — u Holidejevim rečima bilo je nekog neprikrivenog humora. Znao je da je njihov položaj verovatno isto tako očajan kao i pre, ali je za momenat ipak bio srećan što je živ. — Ostavili su mi tvrdu gla-

vu, ovaj zlatan časovnik i tabakeru... uz nezgodnu sudbinu... što nije baš veliko nasleđstvo.

Kauboji sa ranča cirkli Dži, koji su se nalazili u blizini i čuli njegove reči, izmenjali su iznenađene poglede. Ovaj čovek, koji je teško prebijen i zbog toga ležao u nesvesti skoro dva časa, ima snage da se šali na svoj račun.

Holidej je ustao i razgibao rame na. Iza desnog uha imao je priličnu čvorugu, a na levom obrazu poveliku modricu, ali kada je bacio pogled prema grupi kaubojia okupljenih oko Rotija, njegove sivoplave oči gledale su bistro i oštro. Čeri je zurio u njega i na revolveraševom izubijanom licu Holidej je pročitao mržnju. Zatim je ponovo pogledao Mak Alistera.

— Dakle, Mak Alistere, šta se desilo sa vama?

Keš Mak Alister se slabo osmehnuo i bolno zgrčio lice pri pokušaju da progovori.

— Imao sam mali sudar s ovim ljudima, Holideje.

— On vam je spasao život, amigo — objasnio je Meksikanac ispljunuvši opušak cigarete. — To je sve. On i onaj starac. Da nije bilo njih dvojice, vi biste do sada već davno visili.

— Starac? — Holidej je nabrao obrve. — Koji starac?

Mak Alister je seo i rukama obuhvatio kolena. — Kad ste vi izbačeni iz stroja, Holideje, mi smo bili dosta zauzeti — slegnuo je ravnodušno ramenima. — Dok ste se vi tukli sa Čerijem, ja sam uspeo da oslobodim ruke. Dobro ste tresnuli Rolija u trbuh. Ne znam da li sam ikada čuo da neko tako psuje kao on. Ležao je na travi vi-

čući svojim ljudima da vas obese, i nemojte sumnjati da su oni bili vrlo voljni da poslušaju. Pa lepo, nisam nameravao da sedim i gledam kako oni to rade i zato sam se umešao — slab osmeh ponovo mu je zalebdeo na licu. — Mislim da ste me vi inspirisali i uspeo sam da oborim Benera i Olingera pre nego što su me savladali. Znao sam, naravno, da nemam nikakve šanse, ali kao što rekoh, morao sam pokušati.

— I vi ste njih napali... zbog mene? — rekao je Holidej ne mogavši da prikrije svoje iznenađenje.

— Nemojte od toga praviti herojsko delo, Holideje. Konačno, i vi ste rizikovali svoj život da pomognete nama.

Holidej je oborio pogled i zamislilo se. Ono što je učinio prvenstveno je bilo zbog njega samog, a tek posle zbog ostalih koje nije ni poznavao. Cilj mu je bio da se dočepa revolvera i da se probije u slobodu. Ako bi pri tome Mak Alister i Meksikanac uspeali da se spasu, utoliko bolje. Ali ako ne bi, to mu nimalo ne bi smetalo da mirno spava. Nije im želeo smrt, ali je bio daleko od toga da svoj život žrtvuje za njih.

— Nastavite dalje — rekao je tiho. — Šta se onda desilo?

Mak Alister je dotakao vrhovima prstiju svoju naduvenu jagodicu. — Taj moj pokušaj nije dugo trajao, ali je za izvesno vreme skrenuo njihovu pažnju od vas. Svezali su me i Rolj me je nekoliko puta udario nogom, a onda su počeli da razgovaraju o tome da vas obese. Smatrali su da je va-

pokušaj bekstva potvrdio vašu krivicu. Rekao sam Roliju da je to glupo razmišljanje i on mi je zadao još nekoliko udaraca da bi me umirio, a za to vreme njegovi ljudi su vas natovarili na konja i prebacili konopac preko onog drveta tamo.

Holidej je trepnuo. — Zar sam bio tako blizu smrti?

— Nikada nećete biti bliže, amigo — umešao se Manolito i uzdrhtao pri pomisli na predašnji događaj. — Nas su ostavili da gledamo taj nemili prizor. Bilo bi, naravno, mnogo gore da nekim slučajem nije naišao onaj starac.

— Opet taj starac — rekao je Holidej. — O kom starcu je reč, Mak Alistere?

— O Dobi Čenteru. Znaite onog starog kopača zlata na koga ste juče naišli?

— Naravno da znam!

— Kada je Čenter naišao i video šta se događa, on se zainteresovao. Prepoznao vas je i ispričao Roliju kako ste mu spasili kožu. Rančer je pobesneo, ali nije mogao da porekne da se starčeva priča poklapa sa onim što ste mu vi rekli o tome gde ste bili kada je devojkica ubijena. Bilo je tu još dosta raspravljavanja, a onda je Roli rekao Čenteru da ide do đavola. Mislio sam da će vas ipak obesiti, ali on se na kraju predomislio. Tako su vas skinuli sa konja i maločas su mi dopustili da pogledam šta se može učiniti sa vama.

Holidej je izvesno vreme zurio Mak Alisteru u lice pre nego što je muklo rekao. — Hvala, hombre.

Te reči zahvalnosti izgovorio je sa dosta muke. Dok Holidej se ni-

je često nalazio u poziciji da nekome bude za nešto obavezan. Bio je tip usamljenika koji je pružao pomoć onda kad je mogao, ali je nikada nije tražio. Osećaj obaveze prema njemu bio je sahranjen duboko u njegovom biću. Zbog glasa koji je uživao, ljudi su ga uglavnom gledali sa strahom ili podzrenjem, a u izvesnom broju slučajeva želeli su da mu skinu glavu, tako da su njegova iskustva sa ljudima, sa malim izuzetkom, bila dosta neprijatna. No dok je sedeo u senci pamukovog drveta, obuzelo ga je osećanje da sada doživljava jedan od onih trenutaka kada su mu ljudi bliski i prijateljski raspoloženi. Zračak topline taknuo ga je u srce...

Mak Alister je tiho nastavio. — Mislim da smo srećni što smo još živi, ali nismo se još izvukli — pokretom glave pokazao je prema grupi. — Popili su prilično viskija i to mi se ne sviđa. Ranije, kada sam rekao Roliju da se neće usuditi da nas svu trojicu obesiti, primetio sam da su moje reči imale dejstvo. Počeo je da razmišlja kako bi predstavnicima zakona objasnio svoj postupak. Ali ako se napiju, mogu doći na odluku da nas obeše bez obzira na posledice. Čini mi se da bismo morali nešto da smislimo ako želimo da vidimo sutrašnji dan.

Tako se Holideju učinilo dosta pametno. Ali, mada je svim silama nastojao da smisli nešto, ideja o bekstvu nikako mu nije dolazila na um. I tako je ostalo sve do trenutka kada su im posle tridesetak minuta prišli Roli i Čeri.

Rančer je prišao sa bocom viski-

ja u ruci. Lice mu je bilo još uvek bledo i ljuljao se na nogama. Porred njega stajao je Čeri, očiju sjajnih od mržnje i lica podnadulog i izgredanog.

— Hulje! — rekao je rančer za-debljanim jezikom. Zatim je još jednom nagnuo flašu, a zatim je ponudio Čeriju koji je odbio pokretom glave. Stočar je zapuštao flašu, a onda belim pogledom pogledao vezane zarobljenike.

— Mogao bih vas svu trojicu obesiti i mislim da bi ova oblast time postala mnogo bolja za život — rekao je posle dugog ćutanja. Sačekao je odgovor i pošto ga nije bilo on je nastavio — ali ja sam častan čovek i odlučio sam da vam pružim više šanse nego što zaslužujete — obratio se Holideju. — Ona ideja nije loša, revolverašu, mislim na ono da se vas trojica dogovorite ko je kriv. Rešen sam da obesim nekoga za ubistvo one devojke, ali mislim da mogu sačekati još malo ako ću time naći pravi vrat koji treba protegliti — udahnuo je duboko kroz stisnute zube i pogledao u nebo. — Dajem vam vreme do zalaska sunca. Ako do tada kažete ko je ubica, ostala dvojica mogu otići. Ako ne, svi ćete visiti.

Holidej je u sebi s olakšanjem odahnuo kada se rančer okrenuo i otišao. Roli je, dakle, još bio dovoljno trezan i dovoljno svestan da izbegne rizik linčovanja dvojice nedužnih ljudi. Pošto još nije bilo podne, to je značilo da za smišljanje nečega imaju punih osam časova. Primetio je da ga Čeri posmatra svojim tamnim očima. Ho-

lidej se proteglio i na pogled mu odgovorio drskim osmehom.

— Razmišljate o nečemu, Čeri?

— O tebi, Holideje. Ako se vas trojica o nečemu sporazumete, nadam se da onaj koga ćemo obesiti nećeš biti ti.

— Gle, nisam znao da brinete za mene.

— Ne zbijaj glupe šale sa mnom, mister. Znaš ti dobro šta mislim. Nas dvojica treba da likvidiramo jedan račun i mi ćemo ga sigurno likvidirati ako ti odavde odeš živ.

Holidej je podrugljivo pogledao svog sagovornika. — Da li me vi to izazivate, Čeri? — nasmejao se. — Pa, to je zaista neverovatno — osmeh mu je odjednom nestao sa lica i njegove čeličnoplave oči su postale ledene. — Dajte da vam kažem nekoliko stvarčica, hombre. Prvo, ne žudim da se tučem zbog nekoliko udaraca pesnicom, ali ako bude nužno, neću pobeći; drugo, izašao sam na kraj i sa boljima od vas; treće, vi ste mlađi, imate više da izgubite od mene, razmislite o tome.

Pokazalo se da revolveraš sa ranča Dži ima više stila nego što je Dok Holidej mislio. Umesto da se naljuti, on se osmehnuo i rekao. — Kad dođe trenutak, videćemo da li ste tako dobri kao što se priča, Holideje.

— Kladiću se na tebe, Čeri — izjavio je Zek Terbin.

— I ja — dodao je Stejd Holister naslanjajući se na pušku.

— Pa lepo, moraću da pokušam da vas ne razočaram time što bih vašem gazdi dopustio da me obesi.

Čeri je prišao do trojice stražara. — Imaš li još one masti kojom

si mazao ruke Zek? — zapitao je Terbina.

— Imam tamo u bisagama, Čeri — rekao je Terbin. — Idem da je donesem.

Terbin se udaljio ka konjima koji su sapeti pasli na travnom proplanku nekih pedesetak metara dalje na potoku, a debeli Džesper Grin se osmehnu. — Imaš nekoliko povelikih modrica i čvoruga, Čeri — govorio je sa dosta poštovanja. — Ali, ona Zikova mast će ti to začas skinuti. Verovatno želiš da lepo izgledaš kad se ponovo pojaviš pred Tarom, zar ne?

— Pa, znaš kako kažu — rekao je Čeri — ako već nisi lep, onda bar budi uredan — dodirnuo je lice vrhovima prstiju i okrenuvši se, zapazio da ga Holidej čudno posmatra. Revolveraš je nabrao čelo. — Šta gledaš, Holideje?

— Ne možeš čoveka obesiti samo zbog toga što gleda — odgovorio je Holidej, ali je bio obuzet sasvim drugim mislima. Tara! Da li je to bila reč o Tari Jang, istoj onoj zbog koje je došao ovamo? Da li je između nje i Čerija postojala neka veza? Posle kratkog razmišljanja obratio se Grinu. — Jesi li pomenio nekoga po imenu Tara, debeljko?

Grin je planuo rumenilom, ali kada je preteći zakoračio prema Holideju, Čeri ga je zadržao i rekao. — Da, tako je revolverašu. Pa šta?

— Ništa naročito. Mislim samo da je to malo neobično ime. Kad se bolje promislim, čini mi se da se sećam neke Tare. Nije li ova ovde Tara Smit?

— Tara Jang, Holideje — obavestio ga je Mak Alister. — Ona

je vlasnica saluna „Zlatna papuča”.

— Najlepša žena u prečniku od sto milja — izjavio je Stejd Holister.

Čeri je žmireći pogledao Holideja koji je vešto prikrrio reakciju pri pomenu imena Tare Jang. No, Čeriju ipak nije promakla mala promena u Holidejevom izrazu lica.

— Poznajesh ti Taru Jang, Holideje? — zapitao je Čeri podozrivo.

Holidej je odlučio da za sada skriva istinu. — Ne verujem, verovatno se radi o drugoj ličnosti.

Mak Alister je takođe uočio promenu na Holidejevom licu i tiho ga zapitao. — Poznajete li je?

Dok Holidej je sklopio oči i ostao nem i zamišljen. Tara! Prošlo je mnogo vremena otkako je Dok Holidej, kockar i pustolov, u Šuger Kriku zavoleo prvi i jedini put u svom životu. Prošle su godine otkako je u naručju držao divno, toplo telo Tare Jang i na njenim obrazima gledao suze kao zrnca biseru. Divna, svojeglava Tara, koju je opsedalo stotinu udvarača, volela je samo njega, Holideja. Volela je njega, a mrzela njegovu sudbinu.

Često se sećao tog kratkog perioda sreće u svom životu. Ona je pokušala da ga odvрати od pustolovnog života ne shvatajući da je to uzaludan trud, da ga ljudi nikada neće ostaviti na miru i da će dok je živ morati da nosi „kolt” koji je ona mrzela. Voleo ju je, ali bez nade u budućnost.

Rastali su se jedne noći pune mesečine i on je oputovao. Mislio je da je slobodan, ali nikada se nije oslobodio uspomena. Spalio je njenu sliku koju je nosio u poklopcu časovnika, ali njen lik i da-

nas je gledao pred očima kao da su se rastali tek pre desetak minuta. Činilo mu se kao da je sa njim prešla ceo put od Šuger Krika do ovog mesta.

Sum koraka povremeno ga je vraćao u stvarnost. Čeri i Tara! Da li je između njih nešto postojalo? To bi ga čudilo, mada je Čeri bio snažno građen muškarac i imao je čvrstinu i odlučnost koju su mnogim ljudima nedostajale. Ali, Čeri je bio revolveraš, ono što je Tara mrzela.

Zadubljen u misli Holidej je dosta dugo sedeo na svom mestu. Tara je bila u Fargu, udaljena jedva desetak milja. Pomisao da će možda umreti odjednom mu je postala stotinama puta neprihvatljivija nego do tada. Morao ju je videti.

Nije smeo dopustiti da tu završi život.

Snagom volje uspeo je ipak da odstrani Taru Jang iz svojih misli i da se koncentriše na traženje izlaza. Neposredno iznad njegove glavice njihala se omča na kraju konopca prebačenog preko jedne grane pamukovog drveta i bacala ružnu senku pred Holidejeve noge.

IV

Grad Fargo ležao je u prostranoj ravnici sa rečicom King Džon na severu iza koje su se dizali tamne gromade planine Džila. Pod popodnevnim suncem, koje je obasjavalo grad, zgrade od nepečene cigle i one druge od vetra i kiše ispucalih dasaka, sa lažnim fasadama u glavnoj ulici, presijavale su se žućkastom bojom, a njihove oštro oivičene senke podsećale su na tamne špilje.

U to toplo popodne Fargo je kao i obično ostavljao utisak spokojne i dremljive atmosfere. Mesto je već godinama bilo sasvim mirno, tačnije od onda kada je zatvorena armijska postaja severno od grada i od kako su se Apači od besnih ponositih ratnika pretvorili u pijane polugole lutalice koje su dremale i hrkale ispod visoko dignutih drvenih trotoara. U Fargu je ipak još uvek pulsirao život, čak ponekad surov i pun nasilja. Ostali gradovi u provinciji Birč postepeno su zamrli, ali budući da se Fargo nalazio u srcu zemljišta pogodnog za gajenje stoke, grad je i dalje nastavio da napreduje.

Fargo je bio solidan mali grad i ako su fasade saluna i hotela bile nagrižene vremenom, ispucale od sunca i izbledele boje, unutrašnjost je bila zastrta novim zavesama, tepisima i dobrim nameštajem.

Ponos grada bio je salun „Zlatna papuča“ koji se nalazio u centralnom bloku kuća između zgrade zatvora i hotela sa nazivom „Fargo“. Salun „Zlatna papuča“ bio je oduvek mesto gde se trošilo najviše pića, ali do pre tri meseca on je egzistirao sa nešto potamnelim sjajem. Bivši vlasnik, Majkl Piter, bio je najoduševljeniji pijanica u gradu, a posledica toga bila je da je njegov salun postao stecište ubojica, pijanaca i nasilnika svih vrsta koji su tu dolazili iz čitave pokrajine.

No, sve se to promenilo kada je u grad došla Tara Jang i za salun platila debelu svotu novca. Pre toga Fargo nije znao za vlasnika saluna ženskog pola. Oni mudriji odmahivali su glavom predviđajući sve vrste nevolja i opasnosti za že-

nu koja se usudila da zagazi u nešto što se do tada smatralo isključivim domenom muškaraca. Posle nekoliko nedelja ti isti ljudi još uvek su odmahivali glavom, ali sada od čuđenja. Jer, ne samo da im je Tara Jang pokazala da se razume u vođenje takvog preduzeća već je takođe dokazala da zna i ume da svoje goste drži pod kontrolom. Ta žena je bila nesvakidašnje privlačna, što joj je davalo izvesnu prednost i umela je da svoju lepotu i izgled spoji sa čvrstinom koja je impresionirala čak i najveće pustahije. Za vrlo kratko vreme „Zlatna papuča” je postala mesto gde se odlazilo ako se želelo provesti neko vreme u prijatnoj atmosferi, uz poštenu partiju karata i tačno nasutu čašu dobrog viskija. Ako je neko želeo da galami i da bude neuljudan, onda je odlazio kod „Velike flaše” ili „Žutog psa”, koji su zapali u teška vremena jer je „Zlatna papuča” privlačila najveći deo posetilaca grada Farg.

To poslepodne Tara Jang je sedela za svojim stolom u maloj sobici iza šanka. Razgovarala je sa jednim trgovcem viskija koji je svoju trgovačku umešnost počeo demonstrirati izjavama o njenoj lepoti. Našavši da ga to nikuda neće odvesti, morao je da se vrati na početak i da počne reklamirati nepobitne vrline svog viskija i drugih žestokih pića.

Vlasnica „Zlatne papuče” bila je stara oko dvadeset šest-dvadeset sedam godina, mada je po nekim pojedinostima izgledala mlada. Imala je kao gavran crnu kosu začesljanu po poslednjoj modi, skupljenu na temenu i sa dugačkim

kovrdžama spuštenim pored ušiju. Koža joj je bila bela i glatka, a oči tamnoplave i bistre. Nosila je na sebi smaragdozelenu haljinu sa čipkom oko vrata.

— Znaš li, Tara — rekao je trgovac prekidajući za trenutak svoje hvalospeve robj — da nikada ne bi trebalo da nosite ništa drugo sem zelene boje. Zelena boja je vaša boja.

— To je takođe boja lica mojih gostiju pošto se napiju vašeg viskija — rekla je ona. A onda, da bi ublažila žaoku svojih reči, osmehnula se i dodala — žao mi je, mister Kejte, ali bojim se da ovaj put neću moći ništa da naručim kod vas. A sada molim da me izvinite, jer moram nešto da kažem konobaru za šankom.

Trgovac je tako izgubio bitku i kao profesionalac i kao romantičar. Ali, njen osmeh delovao je tako da je on istog momenta zaboravio na svoje neuspehe.

— Možda sledeći put, mis Tara? — rekao je glasno za njom dok se ona gracioznim hodom udaljavala ka baru.

— Možda, mister Kejte.

Igrači pokera za stolovima u velikoj sali za kockanje zastali su za trenutak i okrenuli glave da pogledaju Taru Jang koja se između stolova probijala ka baru. Velika posetilaca „Zlatne papuče” bili su, makar malo zaljubljeni u Taru Jang. Naravno, bili su svesni da je to beznačajna ljubav, ali to nije imalo nikakvog uticaja, pa su i dalje cenili njenu lepotu i njenu dražesno iskazivanu ljubaznost. Velika zagonetka za sve bila je zbog čega jedna tako poželjna žena nije udata. Bilo je govorkanja da je

ranije bila zaljubljena u nekog čoveka, a da sada postoje ozbiljne simpatije između Tare i revolveraša Čerija sa ranča Dži, ali niko nije pouzdano znao kakva su njena osećanja. Govorkalo se, takođe, da se oko nje vrti bogati rančer Čening i da joj je čak činio ozbiljne ponude, ali da ih je Tara odbila. No, sve to bilo je obavijeno velikom dozom tajne.

Tara je zastala pored šanka i kratko porazgovarala sa barmenom Kelom, a zatim se uputila prema izlazu saluna kada su na trotoaru ispred zgrade odjeknuli koraci. Nekoliko sekundi kasnije u salun je ušao Kejđ Čening praćen nekoliko kaubojima sa svog ranča. Došavši u grad poslom, svratio je u „Zlatnu papuču” ranije nego obično da bi nešto popio pre sastanka sa svojim bankarom. Čening je bio dobro raspoložen, ali videvši Tarin ravnodušan pogled, on se odjednom uozbiljio.

Mlada žena je pozdravila rančera uobičajenim kratkim pokretom glave. Kauboji sa ranča dobl C' trošili su dosta para u njenom salunu, ali Tara se prema njihovom gazdi uvek držala rezervisano. Kao i njegov krvni neprijatelj Roli Pit, i Čening je bio arogantan bezobziran čovek i Tara je intimno smatrala da bi pokrajina bila lepša za život bez njih dvojice.

— Jeste li čuli novosti? — zapitao je rančer.

— Kakve novosti, mister Čening?

— Predložio bih vam da o tome porazgovaramo nasamo. Da odemo u vašu radnu sobu?

— Možemo — promrmljala je

ona i pošla prema odaji iza bara. Čening je svojim kaubojima dao znak da ostanu u salunu i prošao za njom.

Tarina radna soba bila je mala i ukusno nameštena, sa jednim prozorom koji je gledao na zadnje dvorište. Zatvorivši vrata za sobom, ona se obratila svom gostu. — Mogu li vas poslužiti pićem, mister Čening?

— Možete — rekao je on odsečno i ona je pošla ka ormariću za piće u uglu. — Užasno, mis Jang, užasno. Jeste li čuli da je mis Febl ubijena u Medison Kriku.

Dodajući mu čašu, ona je rekla. — Čula sam. Potresno.

— Da, zaista. Strašno je pomisliti šta se sve može desiti mladoj lepoj ženi bez zaštite — Čening je značajno pogledao Taru. — To me navodi da vas još jednom zapitam da li ste razmišljali o mom predlogu? Čini mi se da ste imali dovoljno vremena.

Tara je pogledala rančera sa dostojanstvenom ozbiljnošću. — Rekla sam vam da mi ne odgovara, mister Čening. Jeste li pomišljali da me vaša ponuda možda čak vređa.

— Niste oduvek bili tako osetljivi — rekao je Čening zajedljivo.

Tara ga je oštro pogledala. — Šta hoćete time da kažete.

— Priča se da je postojao neki čovek prema kome ste bili vrlo popustljivi. I ne samo to. Gradom kruže intrige da niste škrti baš prema svima... čudno, kao da mate neku sklonost ka revolverašima.

— Moja osećanja vas se ne tiču. U svakom slučaju, moj odnos pre-

ma drugima ne utiče na moj stav prema vama.

— Kako hoćete — rekao je Čening i pogledao Taru ispod oka — ali da nastavimo o onome što još ne znate. Upravo sam maločas u trgovini video starog Dobi Čentera. Jutros na putu za grad naišao je na Roli i bandu njegovih lupčeva... sreo ih je u dolini Crvenog Bika. Izgleda da je Roli bio u lovu na Džulinog ubicu i da je uhvatio trojicu sumnjivih.

— Trojicu? To zaista liči na gospodina Rolija. Po mom mišljenju, on u svemu preteruje. A ko su ti ljudi, mester Čening?

— Pa, pre svega neki Meksikanac skitnica... Čenter ga ne poznaje. Onda Keš Mak Alister...

— Keš? — izustila je devojkica zapanjena. — Ali to je smešno, mister Čening. Keš Mak Alister je pošten čovek, jedan od malog broja poštenjaka koje sam upoznala. Sem toga, on je bio vrlo naklonjen Džuli Febl. Valjda gospodin Roli ne sumnja da bi on mogao imati neke veze sa Džulinom smrću?

S izrazom ozbiljnosti na licu Čening je srknuo viski iz čaše. — Stari Dobi nije baš siguran da će tako biti, ali ne znam da li je on dobro sagledao stvar. Po njegovim rečima izgleda da su kauboji sa ranča Dži videli u blizini devojkice kuće nekog čoveka u tamnom sakou. I Roli je uhvatio trojicu takvih.

— Je li to bio dovoljan dokaz za sumnju?

— Čini mi se da je za Rolija to više nego dovoljno. Čenter kaže da ga nikada nije video tako razjarenog. Ipak ne znam da li da

mu sve poverujem, mada je po Čenterovom mišljenju Roli rešen da svu trojicu obesi.

Izraz užasa iskazao se na ženi-
nom licu, ali ona ipak nije bila iznenađena. Dovoljno dugo je živela u Fargu da bi shvatila da Roli Pit malo cenj ljudski život.

— On to neće smeti, mister Čening — usprotivila se. — Čak ni on to neće smeti.

— Ako bude odlučio da ih obesi, niko ga neće sprečiti... sem možda ja.

Tara se iznenadila, jer Kejd Čening nije na nju ostavio utisak čoveka koji bi zbog drugih nešto rizikovao.

— Nije me briga za Mak Alistera i Meksikanca — rekao je grubo, kao da joj čita misli. — Interesuje me onaj treći čovek — pogledao je žmireći očima. — A možda će taj treći interesovati i vas, mis Jang.

— Ne shvatam. Ko je taj treći čovek?

— Dok Holidej.

Tara je jedva čujno prigušeno kriknula i pružila ruku da se osloni na pisadi sto. Zatim se lagano spustila na stolicu. Njene širom razrogačene tamne oči netremice su gledale Čeninga u lice.

— Holidej? Dok Holidej? — izustila je bez daha. — Mora biti da grešite, mister Čening.

— Pogodilo vas je to što ste čuli, mis Jang? — rekao je debeljkotihim ali piskavim glasom. — To sam pretpostavljao. Mislim da je bilo nečega između vas i Holideja.

— Nimalo me ne interesuje šta vi mislite — presekla ga je Tara pošto se donekle pribrala. — Mene

interesuje samo... — začutala je, a onda nastavila smirenijim glasom. — Kažite mi šta vam je ispričao Dobi Čenter. Sve od početka.

Čeningu nije trebalo mnogo vremena da izloži Čenterovu priču. Kad je završio, Tara je drhtavim glasom rekla.

— Da li biste mi nasuli malo viskija?

Čening je prišao ormariću i nasuo viski u jednu čašicu. Tara je ispila piće i napravila grimasu lica jer je veoma retko pila žestoko piće. To je bila osobina koju je delila sa čovekom koga je Roli Pit nameravao da obesi u dolini Crvenog Bika.

Čening je posmatrao ispod oka i sačekavši da prođe izvesno vreme, ponovo započeo razgovor. — Niste mi sve rekli o tom pustolovu Holideju. Šta je bilo s njim?

— Ma šta da je bilo, to je sad svršeno.

— Ali biste ipak želeli da ga vidite živog. O kej — nastavio je Čening — može biti da tu postoji neki naš zajednički interes. Taj čovek bi nam oboma više odgovarao živ nego mrtav. Vi ste ga voleli, a ja bih možda mogao da ga upotrebim — pri tome je Čening imao na umu određenu vrstu usluge, jer mu je bio potreban čovek koji bi se mogao poneti sa Čerijem. No, to je pred Tarom prećutao. — Obećavate li da ćete još jednom razmisliti o meni ako ga spasem?

— Obećavam — rekla je Tara — ali to ne znači da će rezultat biti drugačiji.

Stočar je prišao vratima. — U redu, idem, ali ako znate neku mo-

litvu, bilo bi dobro da je uputite nebu. Znajući Roliu, ne bi me iznenadilo da ih svu trojicu obesi.

Zatim je izašao i zalupio vrata za sobom. Tara je ostala u odaji i nepokretno zurila u vrata. Onda su joj iz očiju potekle suze. Skljokala se na stolicu i glavu zagnjurila u šake.

— Oh Dok, Dok — zajecala je. — Šta sam to učinila!

V

— Ne senjor — rekao je Meksikanac prestrašeno. — Ja to neću učiniti.

Bilo je kasno poslepodne toga dana, jednog od najdužih dana u Holidejevom životu. Sedeo je na jednom niskom kamenu ispod drveta namenjenog za vešanje, licem u lice sa zamišljenim Mak Alistrom i Huanom Manolitom koji se preznojavao od straha. Na Holidejevom licu još su se videli tragovi udaraca, ali je odavao pribranost dok je sivoplavim očima netremice gledao Meksikanca. Bila mu je potrebna saradnja tog Meksikanca. Ako je ne bude dobio, onda će plan za koji je uložio mnogo časova razmišljanja otići u vetar.

— Moramo to učiniti, Huane — rekao je Holidej tiho ali sugestivno. — Nema drugog izlaza.

Sa druge strane proplanka začuo se zveket razbijenog stakla. Okrenuli su glave u tom pravcu i videli kako Piket otvara drugu flašu viskija i prinosi je usnama. Kauboji sa ranča Dži već su se nesigurno držali na nogama, a kad su ispraznili i drugu flašu, posled-

nji je praznu bocu hitnuo na stenu. No, kauboj je loše ciljao i boca je nerazbijena pala na tlo. Stejd Holister je potegao revolver i opalio tri hica pre nego što je pogodio cilj. Piket se nasmejao i posrćući otišao do svojih bisaga da bi otuda doneo još viskija. Opušten pored jednog drveta u blizini Roli Pit je nešto rekao Holisteru, ali u njegovim rečima nije bilo odlučne naredbe. I sam rančer bio je malo pripit. U stvari, jedini još pribrani bili su Čeri, koji je stajao nešto dalje od ostalih i jednu za drugom pušio cigarete, i Zek Terbin koji je stražario na uzvišenju pored potoka.

Holidejev pogled se zadržao na Brenču Krolu i Tedu Beneru, koji su ih čuvali poslednja dva časa. Ova dvojica sedeli su na jednom panju nekih dvadesetak koraka od zarobljenika. Kada su im se pogledi sreli, Krol je pokazao Holideju omču koja je visila sa grane, a onda isteglio vrat i isplazio jezik imitirajući čoveka koji visi obešen na kraju konopca. Ted Bener se na to gadno nasmejao.

Kada je sunce već skoro zašlo za horizont, njih trojica su bili spremni za izvođenje plana. Holidej je imao iskustva sa linčom i znao je njegove predznake. Toga jutra sa svežim utiscima o devojčinoj smrti bili su spremni da svakoga obese na licu mesta i da se nije pojavio Dobi Čenter, verovatno bi to već učinili. Pošto je izvršenje kazne odloženo, savesti su se donekle probudile i Roli ih je morao dosta podnapiti da bi bili spremni da izvrše gnusno zločelo.

Holidej se okrenuo dvojici svojih saputnika čija je saradnja bila bit-

na za njegov smeli plan. — Verovatno shvatate da Roli ne želi da nas svu trojicu obesi. Da je to hteo, ne bi čekao do sada. Jasno mu je da može obesiti samo jednog osumnjičenog, jer bi ga vešanje trojice ljudi sigurno dovelo u sukob sa federalnim šerifom. Ali, on će taj rizik preuzeti ako mu ne ponudimo izlaz.

Keš Mak Alister je protrljao bradu vrhom prstiju. — To što kažete zvuči ubedljivo. No, recite nam još jednom da bismo sve shvatili.

— Ja sam sve razumeo, senjor — izjavio je Manolito odmahujući glavom i brišući znojavo čelo. — I ne želim da imam veze s tim.

Ne obraćajući pažnju na Meksikanca, Holidej se obratio Mak Alisteru. — Mi ćemo vući slamku. Onaj ko izvuče najkraću, priznaće da je ubio devojkicu. To će Roliju dati njegovog krivca, što on jedino i želi. No, ona druga dvojica moraju biti oslobođena pre vešanja. Kad budu slobodni, oni će se vratiti nazad i osloboditi onog trećeg pre nego što bude obešen.

— Kažete da je to prosto — rekao je Mak Alister mršteći se — ali ja u tome vidim mnogo rupa. Šta ako Roli odbije da odmah oslobodi dvojicu „nevinih”? Šta ako ih zadrži da prisustvuju vešanju.

— Moramo izdejstvovati da puusti tu dvojicu.

Nastalo je kratko ćutanje, a onda je Mak Alister rekao. — Pretpostavimo da pristanem. Pretpostavimo da vi izvučete najkraću slamku i da Manolito i ja budemo oslobođeni. Još uvek će nas biti

samo dvojica protiv cele gomile. Kako onda da spasemo vašu kožu?

— Rekao sam da će to biti prosto... a ne lako — rekao je Holidej. — No, imamo za to jedan skriveni adut... moj skriveni pištolj.

Mak Alister je razrogačio oči. — Imate skriven pištolj? Ali, zašto ga niste upotreabili...

— Tiše — šapnuo je Holidej i prišao bliže. — Pištolj nije kod mene, već u mekanom kožnom delu sedla. To je „deringer” sa dva metka za blisko rastojanje. Ako se sećate, pre jedan čas tražio sam od Rolija da mi da moje sedlo, ali on je odbio. Revolver je tamo i ako vi i Manolito budete slobodni, trebalo bi da se jedan od vas dočepa mog sedla. Možemo reći da sam vam ga ja poklonio pošto mi je inače došao kraj.

— Možda ima nade — složio se Mak Alister i Holidej je uočio da ni Meksikanac nije više malodušan kao ranije.

— Prema tome, dvojica od nas biće slobodni i imaće revolver — okrenuo se i glavom pokazao prema konjima koji su pasli pored potoka. — Mislim da će najbolja šansa biti ako se ta dvojica vrate nazad i nateraju konje u bekstvo. To će stvoriti zabunu i sigurno je da će kauboji pojuriti da hvataju konje pre nego što pređu na vešanje. Kada se to dogodi... moraćemo da se snalazimo prema situaciji kakva bude bila. Vidim tamo nekoliko pušaka među opremom. Ova dvojica slobodnih moraću da ih iskoriste i to što brže i što bolje. Sigurno je da će biti pucnjave i niko nam ne garantuje

da ćemo se živu izvući iz ove doline, ali bar ćemo imati šansu da se spasemo.

Holidej je začutao. Činilo mu se da čuje rad njihovog mozga, oceanjivanje razloga za i protiv. Kada im je prvi put izložio svoj plan, nije im ništa rekao o skrivenom revolveru; čuvao je to kao poslednji adut.

Konačno je Mak Alister prekinuo ćutanje. — Dobro, kao što rekoše, poduhvat je rizičan, ali ipak pruža neku šansu. Ja sam uz vas.

Holidej je lagano klimnuo glavom. Bio je skoro uveren da će moći da računa na puškara. Kad se nađu u beznadežnoj situaciji, ljudi se obično brzo upoznaju i Holidej je procenio da je mladi puškar karakteran i hrabar i da pripada onoj vrsti ljudi na koje u teškoj situaciji čovek može računati. Jedina neizvesnost, koja je i dalje ostala pri razmatranju karaktera tog čoveka, bilo je neko uporno osećanje da je Mak Alister lagao kada je Roliju rekao da se vraća iz posete Raundahu. Ako je Mak Alister lagao, nije li to možda značilo da je on ubica? Holideju je bilo teško da u to poveruje, s obzirom na uočljive kvalitete tog čoveka. Mak Alister mu nikako nije ličio na nekoga ko bi mogao ubiti ženu. No, njegova krivica ili nevinost u ovom momentu čak nisu imali nekog velikog značaja. Bilo je važno samo jedno: pobeći. Okrenuo se, Meksikancu.

— Dakle, Manolito?

Meksikanac je zurio u omču koja se nimala. Na njegovom uzanom licu videle su se duboke bore i dve jamice ispod jagodica kojih toga jutra nije bilo. Liznuo je us-

ne vrhom ružičastog jezika i kada je pogledao Doka, u njegovim očima još se ogledalo kolebanje.

— Možda je to jedini način — promrmljao je Manolito. — Ali, bojim se jednoga. Šta ako ja budem onaj koji treba da prizna ubistvo? Šta ako vas dvojica, kad se nađete na slobodi, dođete do zaključka da će biti pametnije ako jednostavno odjašete? Nećete li tada odlučiti kako bi bilo glupo da rizikujete život da bi spasli mene? To je nešto čega se bojim.

— To isto se može desiti ako ja izvučem najkraću slamku, mister — rekao je Holidej. — Mi moramo imati poverenja jedan u drugoga. U situaciji u kakvoj smo mi sada, nema nikakvih garancija. Ali, reći ću vam nešto, mister. Nikada u životu nisam prekršio datu reč i ne pada mi na pamet da to sada učinim. Ako ja budem jedan od dvojice koji će biti oslobođeni, onda imate moju reč da ću se vratiti. Možda vi ne računate da reč jednog pustolova mnogo vredi, ali to je sve što mogu da kažem.

— Ja sam spreman da prihvatim vašu reč, Holideje — rekao je Mak Alister bez dvoumljenja. — Dosta sam čuo o vama i uveren sam da ste karakter. A isto tako vi imate moju reč... moju časnu reč.

Sve je sada zavisilo od Manolita. Bilo je skoro potresno gledati ga kako se koprca između sumnje, očajanja i želje za životom. Onda je ponovo pogledao omču i brzo došao do odluke.

— Neka bude. I ja dajem svoju reč... pod zakletvom Devici.

— Odlično — rekao je Holidej. Pogledao je sunce sada sasvim ni-

sko na zapadu. — Hajde da završimo s tim. Mak Alister, iza vas ima nešto trave...

Puškaru nije trebalo mnogo vremena da iščupa nekoliko od sunca sasušanih travki. Izvijajući vezane ruke na stranu, izdvojio je tri komada različite dužine, a onda ih pokrio rukom pre nego što je dao znak Manolitu da priđe bliže.

— Ti si prvi, amigo.

Meksikanac se nagnuo toliko da se rukama našao blizu Mak Alisterovih. Gledao je netremice puškareve sklopljene šake. Kapi znojja slivale su mu se niz lice.

— Požuri, čoveče! — šapnuo je Holidej. Bacio je pogled do Benera i Krola, ali srećom, kauboji na njih nisu obraćali nikakvu pažnju. Gledali su u sunce verovatno proračunavajući koliko je još vremena ostalo do obavljanja groznog posla sa konopcem.

Mak Alister je podigao palce da bi napravio otvor kroz koji bi Meksikanac mogao provući prste. — Šanse ti neće biti veće ako se znojiš, Huane — rekao je. — Vuci.

Dok su mu se usne bezglasno micale u molitvi, Manolito je zavukao prste između Mak Alisterovih šaka i izvukao jednu slamku. Na njegovom licu odjednom se razlio osmeh. Bio je izvukao dugačku slamku.

— Sveta bogorodice! — izustio je bez daha. — Ti uvek štitiš svog vernog sina! — sjajnim očima pogledao je Holideja. — Sada je na vas red, mister Holideje.

Bez dvoumljenja, Holidej je kliznuo po zemlji i okrenuo leđa Mak Alisteru da bi izvukao slamku. Pružio je prste i među njima se

ubrzo našla još jedna dugačka slamka.

Otvarajući šaku, Mak Alister je nekako uspeo da se osmehne. — Pa dobro — rekao je stegnutog grla. — Izgleda da je tako bilo suđeno.

— Na prvi pogled moglo bi se pomisliti da je to vaša zla sreća, Mak Alister — rekao je pustolov. — Ali nije. To što ste izvukli kraču slamku, ne znači da su vaše šanse lošije od naših. Ili ćemo svi zajedno otići odavde, ili neće ni jedan.

Mak Alister ga je dugo kritički posmatrao. — Znaite šta, verujem da to iskreno mislite, Holideje. Mislim da mogu imati vere u vas... a to je suprotno od onoga što sam uvek mislio o revolverašima i sličnim ljudima.

— Drugi put ćete mi reći šta ste o njima mislili, mister — rekao je Holidej uzdržano. — Sada smo...

Začutao je u pola rečenice, jer je sa stražarskog mesta povikao Zek Terbin. — Mister Roli! Dolazi grupa konjanika!

Kauboji sa ranča Dži su poskali i puške su zablistale u njihovim rukama.

— Ko su oni? — doviknuo mu je rančer.

Terbin je žmireći gledao još nekoliko sekundi i kada je ponovo progovorio, u njegovom glasu osetila se nota straha.

— To je Čening, gazda. Sa njim su i sedmorica njegovih ljudi!

Roli Pit je izustio nešto nalik na rezanje. Zatim se obratio Čeriju. — Povucite se u zaklon i pazite na moj znak. Videćemo šta

taj kućkin sin hoće. Ako dignem šesir sa glave, to je znak da otvorite paljbu. Jesi li me shvatio?

Čeri je klimnuo glavom i okrenuvši se ostalima, glasno izdao naredbu. Kada su trojica zarobljenika začuli konje koji su se približavali, Roli je već stajao na sredini logorišta, okrenut u pravcu odakle su konjanici dolazili. Njegovi ljudi nalazili su se u zaklonu iza njega.

Holidej, koji je bio načuo nešto o svađi između dvojice rančera, okrenuo se puškaru sa nadom u očima.

— Da niste nekim slučajem Čeningov prijatelj, mister?

Mak Alister je odmahnuo glavom. — Čening nema prijatelja, Holideje.

— Šta ga onda dovodi ovamo?

— Pretpostavljam da ćemo uskoro saznati — rekao je Mak Alister gledajući u pravcu konjanika koji su se pojavili iza drveća na okuci potoka.

Sa razdaljine od dvadesetak stopa brisanog prostora dvojica najmoćnijih rančera u pokrajini ukrstili su poglede. Oblak prašine dignut pod nogama konja sa ranča dabl C. još uvek je lebdeo oko Rolija Pita. Kauboji sa jedne i druge strane neprijateljski su se gledali preko brisanog prostora logorišta. Gore na brdskom prevoju Zek Terbin je ležao na trbuhu sa naperenom „vinčesterkom”.

Kejd Čening se pridigao u sedlu da bi pogledao trojicu svezanih ljudi koji su sedeli nekih dvadesetak metara niže na padini i u gluhoj tišini začulo se škripanje njegovog sedla. Rančerove oči nezainteresova-

no su preletele preko Mak Alistera i Meksikanca i zadržale se na Doku Holideju. Holidej je osetio neko interesovanje iza tog pogleda, što ga je začudilo. Onda je tišinu poremetio Rolijev grub glas.

— Šta, do vraga, vi tražite ovde, Čening.

Kejd Čening je skeptičnom auditorijumu odmah objasnio da traži pravdu i pošten tretman. Govoreći glasno i razgovetno, objasnio je namrštenom Roliju da je Dobi Čenter doneo u grad novost o tome šta se ovde događa i da je on, Čening, došao da spreči ono što je smatrao ubistvom.

Roli nije mogao da sakrije svoju nevericu. Pred njim je stajao čovek odgovoran za smrt nekoliko naseljenika... pravi ubica koji je sad govorio da je zainteresovan za poštenu igru i pravdu.

Odgovor vlasnika ranča Dži bio je kratak i oštar. Neko je ubio njegovu verenicu i taj neko će biti obešen. Predložio je Čeningu da se pokupi i ode. Nagovestio je, takođe, rečima koje bi svaki glupak shvatio, da će, ako se brzo ne udalji, Čening biti napunjen sa toliko olova da neće moći da sedi u sedlu.

Ali, Kejd Čening je bio tvrdoglav čovek. Zanemarivši pretnju, i sam je pretećim glasom rekao da će, ako Roli nastavi sa izvršenjem svojih namera, preduzeti korake da federalni šerif bude obavešten o tome šta se desilo.

Ta pretnja nije probila Rolijev oklop. On je znao da Kejd Čening najmanje od svega želi njuškanje federalnog šerifa. Ali, Čeningove pretnje imale su drugi efekat: pobudile su Rolijevu radoznalost. Kejd Čening je bio vrlo sebičan, surov

čovek i njegova uloga branioca zarobljenih nije se uklapala u njegov opšti stav. Čening ne bi ni preko vode pružio ruku nekome ko gori u vatri ukoliko iz toga ne bi izvukao neku korist. Bio je spreman da Čeningu da mogućnost da objasni šta ga je stvarno dovelo u dolinu Crvenog Bika, ali Čening nije bio raspoložen za takvu saradnju. Želeo je samo da trojica zarobljenika budu pušteni da sa njim odu u Fargo. Obećao je Roliju da će pomoći da se utvrdi ko je ubica Džuli Febl. U međuvremenu, trojica osumnjičenih moraju biti povereni njegovom čuvanju.

Do tada su se Rolijeva radoznalost i strpljenje sasvim iscrpeli. Bližio se zalazak sunca, a pred njim je stajalo izvršenje posla. Dao je Čeningu pet minuta da se udalji ili će u suprotnom biti silom oteran.

Ovaj put njegova opomena bila je još otvorenija, ali se Čening i dalje ustezao da popusti. Bio je zainteresovan da obezbedi sebi Holidejeve usluge i nadao se da će svojom akcijom i uz pomoć Tare Jang u tome uspeti. Ako bi Holidej bio obešen, onda bi nestao jedini čovek koji se mogao uhvatiti ukoštac sa Rolijevim revolverašima.

Zbog toga je Čening ponovo počeo da se raspravlja i Roli je prineo ruku šeširu. Instinkt i ubistveni pogled Rolijevih očiju upozorili su Čeninga na opasnost i on je zapazio komešanje u redovima kauboja sa ranča Dži.

— U redu, Roli — rekao je brzo okrećući konja. — Ne želim da vidim smrt brojnih dobrih ljudi samo zato što nećeš da poslušаш glas razuma — bacio je poslednji pogled do Holideja, a onda izgovorio posled-

nju opomenu. — Ali, znaj da ćeš zalutati. Roli. Pre nego što se ova afera završi, shvatićeš da je ovo bio tragičan dan za tebe.

— Sav drhtim od straha — odjeknuo je Rolijev podrugljiv glas. — Gubi se, Čening, i sledeći put kad se umešaš u moje stvari, biće pucnjave!

Kejd Čening je obo konja mamuzama i poveo svoje ljude nazad odakle su i došli. Roli je lagano spustio ruku, a Čeri i ostali izašli su iz zaklona.

— Kukavica — rekao je Roli muklo i skoro razočarano. — Uvek je bio i uvek će biti kukavica.

Revolveraš je zamišljeno ispratio pogledom i poslednjeg čoveka sa ranča dabl C. koji je nestao iza oštre krivine na okuci potoka. Zatim je digao pogled do Terbina i sačekao dok ovaj da znak koji je značio da su konjanici otišli iz doline. Tek tada se okrenuo Roliu.

— Ovo je vrlo interesantno, mister Roli. Šta vi mislite?

Roli je slegnuo ramenima. — Ne znam i nije mi ni briga — rančerovo lice crvenelo se od viskija koji je u toku dana popio, ali mu je susret sa Čeningom vratio nešto pribranosti i trezvenog razmišljanja.

Čeri se okrenuo prema zarobljenicima. — Činimi se da je Čening nekoliko puta pogledao Holideja — rekao je zamišljeno. — Pitam se...

— Pitaš se šta?

— Visoki revolveraš je slegnuo ramenima. — Palo mi je na pamet da je možda želeo da se dočepa Holideja.

— Kako si došao na to?

— Pa, ne bi bilo čudno ako Čening želi da za sebe najmi nekog

dobrog revolveraša. Zna da je pre šest nedelja angažovao onoga sa kojim sam se sukobio kod Ringo Krosinga. Možda mu je Čenter rekao za Holideja i možda je Čening hteo da mu spase glavu da bi ga pridobio za sebe.

— Možda — rekao je Roli posle kraćeg razmišljanja. — Ali ako mu je to bio cilj, onda ga nije ostvario — pogledao je žmireći crvenu loputu okruženu prstenom prašine. — Još pola časa i taj revolveraš će višiti kao i ostali.

U tom trenutku dozvao ih je Dok Holidej.

— Roli, dođite ovamo. Imamo nešto da vam kažem.

Ruku zaklačenih za opasač revolvera Roli se uputio niz padinu. — Okle? — zapitao je kratko.

Pokretom glave Holidej je pokazao prema Mak Alisteru. — Mogli bismo da završimo sa ovim puškara.

Keš Mak Alister je duboko udahnuo kroz stisnute zube i njegov pogled sukobio se sa Rolijevim upitnim pogledom. — I ja mislim — rekao je neodlučno. — Ja sam ono učinio. Roli.

— Šta?

— Konačno sam se odlučio da budem iskren... tako da nećeš morati da obesiš ove ljude koji o svemu ne znaju ništa — Mak Alister je začutao, a onda nastavio. — Ja sam ubio Džuli.

VI

Holidej je nabacio sedlo preko leđa svog konja i pritegao kolan. Konj je imao običaj da se pri sedlanju napne, zbog čega je kasnije kolan popuštao u čvrstini. Holidej je to znao i sačekao je dok se životinja iz-

duši, a onda je zategao kolan još za jednu rupu.

Manolito se mučio da svog konja pripremi za put. Preplitao je rukama oko kolana, tako da ga je Čeri nestrpljivo opomenuo.

— Požuri, maslinjavi, pre nego što se predomislimo.

Holidej je nestrpljivo čekao bacajući poglede uz padinu. Mak Alister je stajao pored pamukovog drveta okružen kaubojima sa ranča Dži. Roli je bio povukao omču naniže i proveravao je kako je svezana i da li konopac klizi.

Prošlo je petnaestak minuta od Mak Alisterovog priznanja. Roli je njegovu izjavu o krivici prihvatio bez reči kolebanja. Mak Alister je ispričao uverljivu priču o tome kako je Džuli Febl posetio u Medison Kriku da bi je nagovorio da raskine svoju veridbu sa Rolijem. Devojka je to odbila i u ljutini, Mak Alister ju je udario i ona je u padu slomila vrat.

Odmah posle toga Holidej je predložio Roliju da njega i Meksikanca pusti da odu. Roli se u početku usprotivio tvrdeći da se moraju osvedočiti kako u ovoj pokrajini jedan častan čovek postupa prema ubici žena. Ali, Holidej je konačno ipak ubedio tog časnog čoveka da ih pusti. Već su ceo dan trpeli paklene muke u senci omče, insistirao je Dok, i sada više ništa ne žele već da što brže odu iz doline Crvenog Bika.

U želji da se posveti pipremama za vešanje. Roli je konačno pristao, ali pod jednim uslovom: da ih Čeri sprovede daleko od doline, za slučaj da Holideju padne na pamet luckasta ideja da Mak Alisteru pritekne u pomoć.

Da ne bi izazvao Rolijevu sumnju, Holidej je odmah prihvatio taj uslov i sada, dok se penjao u sedlo svog konja, palo mu je na um da bi Čerijevo prisustvo moglo biti čak prednost, pod uslovom da savlada revolveraša. Čeri je bio Rolijev glavni revolveraš. Ako bi njega uklonio s puta, pokušaj oslobađanja Mak Alistera imao bi mnogo više izgleda na uspeh. A šta ako ne bi uspeo da savlada Čerija? Pa ništa, u tom slučaju ne bi više bio živ i ne bi bio zbog onoga što će se desiti.

Kada su trojica konjanika napustili logorište i uputili se niz potok, sunce je već bilo sasvim blizu obzorja. Sa šestometkom u ruci Čeri je jahao na začelju, ispred njega Holidej i Manolito kao prvi u koloni. Oslonivši se rukom na kuk, Holidej se po poslednji put osvrnuo i ugledao Mak Alistera koji je stajao gordo dignute glave i gledao za njima. Taj mladi puškar zaista je imao hrabrosti, rekao je pustolov u sebi.

Pregazili su potok i nešto kasnije drveće je zaklonilo logor od njihovih pogleda. Dok su se kroz duboku senku penjali uz suprotnu obalu, Holidej se nagnuo u sedlu da bi tobož rasporedio težinu tereta na svom konju i zavukao desnu ruku ispod nožnog preklapnika na sedlu.

Kada se ponovo ispravio, mali ubistveni dvocevni „deringer” bio je skriven u njegovoj šaci.

Nastavili su lagano da jašu putem koji je vodio pored potoka, Manolito je ukrućeno sedeo u sedlu ne pokazujući želju da se osvrne. U gustom žbunju cvrkutale su ptice, a visoko iznad njihovih glava, kljuna crvenog od krvi, lagano

je klizio kroz vazduh orao. Vrhom cevi svog „kolta“ Čeri je zabacio šešir više na čelo i namrštitio se kada je Holidej odjednom zategao vođice i zaustavio svog konja.

— Zbog čega si stao, Holideje?

Holidej se samo upola okrenuo ka revolverašu, a pogled mu je odlutao niz put kojim su došli.

— Neko nas prati.

Čeri se upola okrenuo i Holidej je munjevitom brzinom pružio ruku i prislonio cev malog „deringera“ revolverašu na potiljak.

— Ako samo zucneš, mrtav si, Čeri! Baci revolver!

Čeri je zastao kao skamenjen i pogled iskolačenih očiju spustio do ruke u kojoj je držao revolver. „Kolt“ je bio okrenut u drugom pravcu. Mogao ga je pomeriti nekoliko santimetara i opaliti... ali to bi značilo isto što i smrt: to sasvim sigurno da ne bi izbegao suđeci po sjaju Holidejevih sivoplavih očiju.

— Odbaci revolver, Čeri! Imaš jedan sekund!

Otvaranje šake kao da je pričinilo fizički bol revolverašu sa ranča Dži. „Kolt“ teškog kalibra pao je na jabuku sedla, a onda na tlo. Manolito je skočio sa konja i dočepao oružje, a za to vreme Čeri je prodorno gledao Holideja očima punim mržnje.

— Ma šta da si naumio da učiniš, to ti sigurno neće uspeti, Holideje — izustio je u jednom dahu. — Nećeš...

Nije uspeo da završi. Pokretom ruke, brzim kao skok mačke, Holidej je zamahnuc revolverom i drškom zadao snažan udarac Čeriju u slepoočnicu. Čeri je zakolutao

očima i skljojao se na konjski vrat, a onda mlitavo kliznuo iz sedla i pao na tlo. Udar tela tupo je odjeknuo i revolveraš se okrenuo na leđa, raširenih ruku i nogu, nesvestan sveta oko sebe.

— Tako — izustio je Holidej kratko i pogledao Manolita koji je iskolačenim očima zurio u nepomično telo. — Dočepajmo se oružja, pa da krenemo.

Manolito je ustuknuo. — Ne, Holideje! — jedva je izustio. — Ja se ne vraćam!

— Ti šta?

— Neću da se vratim... — Manolito je dohvatio vođice svog konja i digao „kolt“. — Ne možete me naterati da se vratim.

Na Holidejevo lice navukla se preteća ledena maska. — Je li to značenje i vrednost zakletve koju si dao, maslinjavko? Već sam se pitao šta će od toga biti.

— Zovite vi to kako hoćete, senjor Holideje, ali ništa me neće naterati da se vratim.

Holidej je klimnuo glavom. — Tu u pravu. Ništa te ne može navesti da se vratiš, ali jedan kuršum može postići da ostaneš ovde da ležiš do dolaska sudnjeg dana — mali „deringer“ ciljao je pravo u Meksikančevo srce. — Dakle, možeš da biraš, mister.

— Vi me nećete ubiti. Nećete smeti.

— Ja sam revolveraš, zar nisi to čuo? Dao sam ovome čoveku sekundu za razmišljanje, maslinjavko. Pa lepo, toliko dajem i tebi.

Meksikanac je uzdahnuo. — Vi ste surov čovek, mister Holideje — prišao je pružajući „kolt“ okrenut drškom Holideju. — Vi ste za-

ista surov čovek kad možete da me terate da sebe lišim života.

— Možda ne shvataš, Meksikanče — rekao je Holidej uzimajući svoj „kolt“ a pružajući Manolitu „deringer“ — ali sa ovim oružjem u mojim rukama tvoj život će biti sigurniji nego što je danas bio. A sad u sedlo, pa krećemo... moramo sprečiti jedno vešanje.

*

Sunce je skoro doticalo horizont, a mali jastučasti crveni oblaci lebdeli su na zlatastom nebu iznad njega.

— Imaš li šta da kažeš, Mak Alister? — zapitao je Roli blagim glasom. — Ne želim da neko kaže da osuđenom na smrt nisam dao sva prava. Osuđenik uvek ima šansu da kaže svoju poslednju reč.

Mak Alister je znao da mu se rančer ruga. Linč nikada nije bio pravda, bez obzira koliko je izveden po nekom ritualu. Svezani zarobljenik se okrenuo od Rolija i pogledao ostale koji su se bili okupili da posmatraju izvršenje tog mračnog dela. Ono što je na njihovim licima video, nateralo ga je da se naježi. Većina kauboja ranča Džj bili su ogrubeli i surovi ljudi, ali sa mnogima od njih igrao je karte i ispijao piće. Smatrao je da nisu rdavi ljudi iako su jahali za Rolija. No, sada je shvatio da ih je obuzela groznica linča.

Mak Alister je pogledao pored njih niz padinu do proplanka na kojem su pasli konji. Od Holideja i Manolita nikakvog znaka. Sunce je sada već dotaklo horizont. Da li Holidej nije uspeo da savlada Čerija? Osetio je da mu noge po-

drhtavaju i stisnuo je kolena da to neko ne bi primetio. Očajnički je želeo da živi, ali ako je već morao da umre, onda je želeo da umre kao čovek.

— Nemaš šta da kažeš, je li? — rekao je Roli muklo. — U redu, dovedi ovamo njegovog konja Terbine.

Mak Alister je liznuo usne; morao je dobiti u vremenu. — U stvari, ima nešto što želim da kažem pre nego što odem sa ovog sveta, Roli — rekao je tiho. Netremice je ukrstio pogled sa rančerovim pogledom. — Rešio si da me obesiš i ja tu ne mogu ništa, ali ne želim da umrem a da ne zadovoljim svoju radoznalost.

— Zaista? A šta to pobuđuje tvoju radoznalost, ubico?

— Samo ovo. Ja nisam ubio Džuli. Rekao sam da jesam zbog toga što sam znao da ćeš nas svu trojicu obesiti ako niko od nas ne prizna krivicu. Znao sam sigurno da Holidej i Meksikanac nisu mogli ubiti Džuli. Nisam video razloga da umru tri nedužna čoveka.

— To je toliko plemenito da mi već pripada muka — rekao je Roli. — No, progutaću ovo poslednje, ovo za onu dvojicu koji su već slobodni. Ali, ti nisi nedužan, mister. Ti si ubica, to je sigurno i sad ćeš za to platiti. Momci!

— Ne, čekajte! — rekao je Mak Alister kada su kauboiji pošli prema njemu. — Hoću da se ovo raščisti.

— Popnite ga na konja! — grmnuo je Roli.

A tada, u trenutku kad su ga snažne ruke zgrabile, Keš Mak Alister je ugledao kretanje u žbunju pored konja. Mak Alister je

odjednom pomahnitao. U iznenadnom naletu snage, koja je iznenadila kauboje sa ranča Dži, on se bacio na Brenča Krola, a onda zamahnuo nogom i svom snagom udario Rolija u stomak. Kada se stočar od bola previo, Mak Alister je naglo trgao glavu napred i čelom kao čekićem udario Teda Benera posred lica. Bener je posrnuo unazad, a tek tada je Vilerova pesnica pogodila Mak Alistera po potiljku. Puškar je pao na zemlju i ubice su skočile na njega. Pesnicama i udarcima čizmama izbili su mu dah, a zatim su ga šćepali i uspravili da se suoči sa kletvama rančera Rolija. Od udara pesnice po usnama Mak Alisterova glava se trgla unazad.

— Obesite ga! — urlao je Roli gušeći se. — Obesite kućkinog sina!

Galama uzrokovana tučom priгуšila je pljesak kožnih kajasa po konjskim telima. Veliki Rolijev belac se u strahu propeo na zadnje noge, a onda jurnuo punom brzinom. Još jedan zvižduk kajasa i pljesak po sapima i još jedan konj je jurnuo za belcem. Odmah zatim Holidej se bacio iza zavesе žbunja, a topot konjskih kopita odjeknuo je padinom. Kauboји sa ranča Dži pogledali su u tom pravcu.

— Sto mu gromova! — zaurao je Roli. — Uхватите ih!

Kauboји su potrčali niz padinu, ostavivši ljutitog Rolija i još dvojicu ljudi da čuvaju ošamućenog i izubijanog Mak Alistera. Veliki zelenko koga je Bener doveo da posluži Mak Alisterovom vešanju cupkao je nervozno dok su ostali konји grmeli niz padinu, a onda je

i sam otkasao. Roli je potrčao za njim.

Tek na polovini padine Roli je uspeo da uhvati vodice konja. Njegovi ljudi bili su daleko u šumarku. Dok se stočar penjao uz padinu prema logorištu, preko proplanaka su se ustremili Holidej i Manolito.

Terbin ih je prvi ugledao. U prvom trenutku zastao je kao začaran, ne verujući svojim očima, a onda je doviknuo upozorenje i mašio se rukom za svoj „kolt“.

Holidej se približavao pucajući iz „kolta“. Uz samrtni krik Zek Terbin se okrenuo u krug, a mlaz krvi kuljnuo mu je iz rane na grlu. Džesper Grin je pripucao, ali se Mak Alister bacio na njega i hici su odleteli uvis. Dole na padini Roli je potegao revolver, ali je Holidej okrenuo konja prema vlasniku ranča pre nego što je ovaj uspeo da opali. Odbačen strašnim sudarom petnaestak stopa, Roli se zakotrljao, a onda ostao da leži kao mrtav, sa nogom podvijenom ispod tela, lica i kose zamrljanih prašinom.

Mak Alister je zamahnuo nogom na Džespera Grina, ali je ovaj opalio i metak je zviznuo pored Mak Alisterovog lica. Grin je ponovo nanišanio, ali je tada Manolito upotrebio svoj „deringer“. Kuršum je digao oblak prašine ispred Grina i „kolt“ se od Mak Alistera okrenuo prema Meksikancu. Pucanj je grmnuo i Meksikančev konj je pao.

Kleknuvši na koleno, Grin je nanišanio da obori Meksikanca ali je to sprečio Holidejev „kolt“. Tri hica grmnula su jedan za drugim i napravili crvenu liniju na debelј

kovim prsima. Grin je ispustio revolver i glupo se zagledao u krv koja je tekla iz njega, a onda se osmehnuo i pao.

Mak Alister je ustao i Holidejeva ruka ga je s leđa obuhvatila. — Bežimo! — doviknuo je Holidej zbunjenom Meksikancu i okrenuvši svog konja u mestu, zatutnjao niz padinu za zelenkom.

Mak Alister se grčevito uhvatio za Holideja da ne bi pao, jer je pustolov u oštrom luku obišao zelenka i pruživši ruku, dohvatio ga za vodice. Vukući za sobom konja, poterao je svog vranca ponovo uz padinu i tek što je odmakao dvadesetak metara, sa istočne strane odjeknuli su povici praćeni oštrim praskom puške. Mak Alister se okrenuo i ugledao kauboje sa ranča Dži kako istrčavaju iz šumarka, ali Holidejeva pažnja bila je usredsređena na Meksikanca koji je uspeo da ustane, ali nije imao snage za bekstvo.

— Penji se na ovog konja, kućkin sine, ili ćemo te tu ostaviti!

Holidejev povik kao da je dao snage Manolitu i sav prašnjav, povodeći se kao da je pijan, potrčao im je u susret u trenutku kada se jedan kuršum odbio od stene pored njega i odleteo prema njemu.

— Madre de dios!

— Penji se! — razdrao se Holidej i trzajem uzde zaustavio konja u mestu. Dobacio je vodice zelenka Meksikancu, a onda se okrenuo u sedlu. Njegov pištolj je grmnuo i jedan napadač je pao. Holidej je ponovo pritisnuo okidač, ali je obarač prazno škljocnuo. Ali je metak koji je oborio malog crvenokosog Baza Vilera naterao os-

tale da potraže zaklon i dao Manolitu nekoliko dragocenih sekundi da pojaše konja. Mamuze su sev-nule i dve životinje su se stuštile preko proplanka.

Pištolji su ponovo zapraštali, ali su kuršumi promašili cilj. Posle nekoliko minuta beguncij su bili u bezbednosti.

VII

U ovim krajevima noć se brzo spuštala i Holidej je zategao vodice na vrhu jednog prevoja južno od puta, a nekih pet milja daleko od doline Crvenog Bika. Mak Alister je kliznuo sa konja i udaljio se nekoliko desetina metara od zaduvanih životinja i oslušnuo. U tihoj noći nije se čuo nikakav šum sem udaljenog žubora rečice King Džon.

Holidej je sjahao i rukom pogladio vrančeve oznojene sapi. Onda je bacio pogled do Mak Alistera.

— Izgleda da nas ne gone.

Mak Alister se osmehnuo i raspoložen se vratio nazad. — Čini mi se da je tako. Imate li možda nož, Holideje?

Holidej je zavukao ruku u bisege i otuda izvadio oštar nož sa sedefskom drškom. Njime je pre-rezao Mak Alisterove veze dok je za to vreme umorni Meksikanac upola sjahao, a upola pao sa sedla.

— Device mi Marije — izustio je Meksikanac zadihano i spustio se na travu — kunem vam se da još ne znam da li sam stvarno živ ili to samo zamišljam.

Holidej je otkinuo presečene konopce sa Mak Alisterovih ruku i okrenuo se Meksikancu. — Jesi li slomio koju košćicu, Meksikanče?

— Ne znam, ali sve me boli. Leđa me tište, noge mi sevaju kao da je preko njih prešao konj, a glava... madre de dios, glava mi je kao...

— Ako tako lepo umeš da zanovetaš, onda sigurno nisi teško povređen — saopštio je pustolov svoju dijagnozu. Zagliadio je rukom pramen kose sa čela, a onda duboko uzdahnuo. — Pa, uspeli smo. U dva-tri maha bilo je vrlo kritično, ali ipak smo uspeli.

— Kritično, tako da smo se za dlaku izvukli — dodao je Mak Alister trljajući zglavke na rukama. — Priznajem da ste se pojavili u pravom trenutku.

Holidejevi beli zubi blesnuli su u tami. — Jeste li pomislili da smo vas napustili?

— Ne, nisam — bio je brz odgovor. — Čudno, zar ne, Holideje? Znao sam da ćete, ako ikako možete, održati reč.

— Hoćete da kažete da ćemo obojica održati reč.

— Da, to sam hteo da kažem.

Manolito je iznenađeno pogledao Holideja, ali ništa nije rekao. Čutali su izvesno vreme, prikupljali snagu i posmatrali srebrnasti mesec i isto tako srebrnast horizont obasjan mlečnom svetlošću. Mak Alisterov glas je svečano zazvonio kada se ovaj konačno rešio da prekinje ćutanje.

— Koliko mrtvih je ostalo tamo, Holideje?

— Verovatno trojica — Holidej je seo na jedan kamen i stavio cigaru u usta.

— Roli?

— Sumnjam da je pogođen.

— Trojica je ipak dosta.

— Srećni su što nije bilo više.

— Mislim da jesu — Mak Alister se spustio pored Holideja. — Ako vam to već nisam rekao, onda vam sada kažem: hvala, Holideje.

Holidej je odmahnuo rukom. — Čemu zahvaljivanje? To je bio sporazum, i vi biste to za mene učinili da sam ja izvukao najkraću slamku.

— Ja bih naravno pokušao, ali ne dajem mnogo šansi da bih uspeo u tome. Vaš revolver je rešio problem, Holideje. Ja ne bih bio sposoban da skinem trojicu protivnika. Pretpostavljam da je malo ljudi koji bi to mogli.

— Čovek je, na žalost, ponekad vrlo spretan u ubijanju ljudi — rekao je Holidej neveselo.

Puškar ga je radoznalo pogledao. — Da li to u vašem glasu čujem žaljenje?

Holidej nije ništa odgovorio. Čutke je stajao zagledan u okrugao mesec koji se dizao ka svodu. Bilo je u njegovom životu dosta očajnih situacija, nasilja i trenutaka kada se radilo o biti ili ne biti. Morao je u takvim trenucima i sam biti očajnik i nasilnik, ali ono što je činilo nikada mu se nije svidalo. Kao uvek u sličnim situacijama, umesto osećanja trijumfa njega je mučilo žaljenje zbog neumitnosti surove sudbine. Tako je i sada žalio zbog onoga što se desilo u dolini Crvenog Bika, žalio uprkos činjenici da se tamo radilo o biti ili ne biti. Ljudi sa ranča Dži kao da su prizivali nasilje i konačno su bar trojica njih ostali da leže na poprištu. Po onome što su hteli da učine, oni su sebe svrstali u red poživinčenih hulja zbog kojih je Daleki zapad smatran gad-

nim zverinjakom. Pa ipak, želeo je da je postojala neka druga mogućnost, neki drugi izlaz.

Okrenuvši glavu, ugledao je Mak Alistera koji ga je još uvek posmatrao oštrim okom. — Suviše mnogo govorite, mister — rekao je na kraju.

Mak Alister se osmehnuo. — Može biti da je to tačno, Holideje, mada nisam uvek brbljiv. Razlog što sam ovakav leži u tome što posle svega što se desilo želim da govorim da bih sebe podsetio da sam živ i da ne visim na konopcu.

Holidej je klimnuo glavom. — Kad smo već kod toga, mister, mi još uvek ne znamo ko je ubio tu devojkicu, zar ne?

— Izgleda da ne znamo — odgovorio je Mak Alister i pogledao u stranu.

— Zaista čudno — Holidej je odbio gust dim i zamišljeno se zagledao u žar cigare. — Kažu da su videli nekog čoveka u tamnom odelu kako beži sa mesta ubistva. Ja znam da to nisam bio ja... pa prema tome, ostajete samo vas dvojica, zar ne?

Manolito se užurbao. — Već sam znam ništa o tom ubistvu. Kunem vam se Devicom Marijom da...

Meksikanac je začutao u pola rečenice. Holidej ga je netrcmice gledao i taj pogled podsetio je Manolita na jednu ranije datu zakletvu koju nije održao.

— Nije on ubica — rekao je Mak Alister odlučno.

— Ta tvrdnja zvuči vrlo sigurno — zapitao je Holidej skeptično.

— Nije nijedan od nas. A sada,

zadovoljimo se samo time, Holideje.

Holidej je bio u iskušenju da izusti jasniji odgovor, ali je čvrsto stisnuta Mak Alisterova vilica nagoveštavala da bi takav pokušaj bio samo uzaludno gubljenje vremena. Otpiknuo je prstom opušak cigare i ustao. — Pa lepo, konji su se dovoljno odmorili. Vreme je da pođemo.

— Kuda mislite? — zapitao je Mak Alister.

— U Fargo. Kuda drugde?

— Pretpostavljam da shvatate da je Roli još uvek živ i da je Fargo prvo mesto gde će vas potražiti.

— Neće mu biti teško da me nađe.

Mak Alister je zavrteo glavom. — Možda bi bilo dobro da vam skrenem pažnju na nekoliko stvari, Holideje. Za slučaj da to do sada niste sami dokučili, za Rolija ne postoji pojam odustati od nečega. Mi smo mu tamo gore zadali težak udarac i ako je živ i ako je sposoban da se drži u sedlu, on će poći za nama. Sem toga, ona grupa sa kojom smo se sudarili, to je samo deo momčadi sa ranča Dži; ona, inače, ukupno broji oko tridesetak ljudi. Roli se neće dvoumiti da ih sve digne na noge i ako treba natera ih u poteru za nama.

— Nije me briga čak i da ima polovinu ljudstva u Nju Meksiku na svom platnom spisku — rekao je pustolov sa notom drske hrabrosti koju se u mladosti nije libio da ispolji, ali koju je sada veoma retko pokazivao. — Niko mi neće naređivati gde smem da idem a gde ne, mladiću. Kada su me ovi nevaljalci na prepad uhvatili, bio

sam na putu za Fargo i tamo nameravam da odem.

— A ako Roli dođe za vama?

— Samo neka dođe.

— Te vaše reči zvuče kao da tako stvarno mislite.

— Verujte da zaista i mislim tako.

Mak Alister se počeo po neobrijanoj bradi i zagledao se prema zapadu. — Naveli ste me da i ja počnem da se dvoumim, Holideje. I ja mrzim da bežim... ali sam već nameravao da pobeegnem pre nego što ljudi sa ranča Dži pođu da me gone. No, ako vi imate hrabrosti da odete u Fargo, onda je možda i ja imam.

— Mislite da se krijete u mojoj senci?

— To je dosta grubo rečeno, Holideje, ali u suštini mislim da je približno tačno. Ja zaista ne bih imao srca da se tamo vratim i ostanem ako vi ne biste bili tamo.

— To je pošteno rečeno, Mak Alister, i zato mislim da bih za uzvrat i ja mogao biti pošten prema vama — Holidej je skrstio ruke na prsima i digao glavu tako da je mesečina obasjala njegovo oštro crtano, markantno lice. — Ne znam koliko ću dugo ostati u Fargu, ali pre nego što odem, nameravam da učinim sve što mogu da otkrijem ko je ubio tu devojkicu. Uvek sam smatrao da je ubica žena najogavniji od svih ubica koji postoje.

— To mi nekako zvuči kao opomena, Holideje — rekao je Mak Alister.

— Nazovite to kako hoćete, ali nadam se da ću pre nego što napustim Fargo videti ubicu na konopcu.

Nalet povetarca zalepršao je rukavima Mak Alisterove košulje. Njegov pogled sukobio se sa Holidejevim pogledom i on je na kraju klimnuo glavom. — To znači da nas ima dvojica sa istim ciljem, Holideje. I ja želim da ga vidim obešenog... čini mi se da to želim više od ičega na svetu.

Holidej se okrenuo Meksikancu. — A šta ti misliš, Meksikanče?

Manolito je zavrteo glavom. — Ne, senjor Holideje. Bio sam pošao u Fargo da potražim posao i možda neku slabku senjoritu kojoj bih uveče svirao i pevao. A sada? Sve što Manolito sada želi, to je da što dalje pobjegne od ovog mesta.

— Na tebi je da odlučiš, Manolito — rekao je Mak Alister. — Ali, da sam na tvom mestu, ja bih se držao nas.

— Ne razumem, senjor Mak Alister.

— Objasniću ti. Ako je Roli živ, a najverovatnije je da jeste, on će nas svu trojicu progeniti. Čuo si kad sam senjor Holideju rekao koliko ljudi on ima i da sa tolikim ljudstvom može baciti šmoku mrazu. Ako ti nađe trag i uhvati te, računam da ćeš živeti jedva pet sekundi. Ali, naravno, na tebi je da odlučiš.

Meksikanac se zamislio i kada je pogledao Holideja, njegove su oči bile pune straha. — Mislite li da je tako, senjor?

— Najverovatnije da jeste — odgovorio je Holidej. Čuo je kratko vreme, a onda neočekivano rekao. — Čuj, ja obično ne nudim ništa, Meksikanče, ali... preživeli smo zajedno vrlo teške trenutke i ne sviđa mi se pomisao da

smo sve to preživeli samo zato da bi se ti na kraju ipak njihao na konopcu. Ako želiš da pođeš sa nama u Fargo, obećavam da ću se brinuti za tebe.

Očiju razrogačenih kao u sove, Manolito se osvrnuo oko sebe i osmotrio mesečinom obasjan predeo kao da očekuje da će se iza brda pojaviti gomila spremna za linč. — Poći ću u Fargo — rekao je na kraju slabim glasom.

Pojahali su konje i to Manolito i Mak Alister zajedno na zelenku, a Holidej ispred njih na svom vrancu. Noćni vetar pirkao je osvežavajućim dahom po njihovim licima i Holidej je osetio da ga obuzima plima nade. Sa stravičnom morom doline Crvenog Bika sa sobom, počeo je da razmišlja o Fargu. Tamo se nalazila žena kojoj je bio potreban i od koje je očekivao da sazna mnoga objašnjenja o događajima u tom kraju. Verovatno će imati neprilika sa Rolijem i bio je spreman da se sa njim obračuna bez obzira kako karte padnu. U perspektivi je takođe nazirao mogućnost otkrivanja jednog ubice žene, koji je na žalost mogao biti i jedan od ljudi koji su jahali iza njega...

Klimnuo je glavom za sebe. Da, u izgledu je bilo dovoljno uzbuđenja koja su mogla oduševiti čak i dvojicu Holideja onakvih kakav je bio nekoliko godina ranije. No sada posle dosta godina sumornog bežanja od sudbine, Holidej nije leteo tako razmahnutih krila, bio je to ozbiljan, čak sumoran Holidej, umoran donekle od brojnih udara koje mu je život zadao. U Fargu će stoga učiniti samo ono

što bude morao. Ali, u njemu je kljalo jedno drugo uzbuđenje koje se sa svakom pređenom miljom povećavalo. To uzbuđenje nije imalo nikakve veze sa Rolijem, njegovim kaubojima, puškarom ili Meksikancem, niti pak sa ubistvom one mlade žene. Dok Holidej je jahao gledajući pred sobom kao u živo sliku žene rumenih usana, sjajnih očiju boje dima, čije su ga nežne ruke nekada grlile strasnije i lepše nego bilo koje druge.

„Tara“, prošaputao je glasom koji je samo on čuo.

*

Zaustavili su se pet milja daleko od ranča Dži, gde se uzani Vipl Krik granao između viših brežuljaka. Trojica kauboja skinuli su svog gazdu sa konja. Kerli Olinger raširio je čebe na travu, ali Roli je odgurnuo svoja dva čoveka koji su mu pomagali.

— Nisam bogalj — rekao je muklim glasom, stenjući bolno dok se nameštao na prostrtom čebetu. — Donesite mi vode za nogu i požurite.

Brent Krol i Kerli Olinger požurili su prema potoku noseći čuturice. Roli se naslonio na laktove i stenjući opipao rebra i ispruženu desnu nogu. Gazda ranča Dži je slomio nogu pri padu od sudara sa Holidejevim konjem, i izgubio dva zuba, a levo oko mu je bilo upola zatvoreno od velike otekline iznad jagodice. Od odliaska iz doline sve vreme je trpeo žestoke bolove, ali je ipak bio u stanju da se drži u sedlu, da grdi i izdaje naređenja.

— Požurite, vas dva trapava lenjivca! — doviknuo je nestrpljivo vrskaajući kroz krezave zube.

Krol je pohitao nazad i kleknuvši pored svog gazde, izlio hladnu vodu preko naduvenog zglavka. U tišini koja je vladala zvonko je odjekivao zveket Čerijevih mamuza koji se udaljio do svog konja i tamo ostao posmatrajući prizor. Na mesecini, bez šešira, revolveraševu lice bilo je blede i sa leve strane čela videla se prilično velika modra čvoruga. Holidej ga je jako udario drškom malog revolvra i Čeri je ostao da leži tamo gde je pao sve dok ga njegovi drugovi nisu pronašli desetak minuta posle pucnjave i Mak Alisterovog bekstva. Ali nasuprot svom poslodavcu, Čeri nije izgovorio ni jednu jedinu reč žalbe. Svaki od njih dvojice se na svoj način oporavljao od fizičkih tegoba; Roli je psovao, proklinjao i stenjao, a revolveraš je ćutao, čekao da bol sam od sebe umine i skupljao toliko potrebnu snagu.

Da se Čeriju snaga još nije bila sasvim vratila, videlo se i po njegovim umornim pokretima kada se spustio na zemlju ispred Rolija. Krol je pogledao ostale, ali ništa nije rekao. Otkako su napustili dolinu, Čeri nije progovorio ni jednu reč.

Malo kasnije Roli je mahnio rukom ljudima da se udalje i pošto se uspravio, zagledao se u svog telohranitelja. — Kako je tvoja glava?

— Odlično.

— Lažljivče! Izgledaš kao prebijeno pse.

— Pa bar želim da mi bude dobro...

Roli se bludećim pogledom zagledao preko potoka i nekoliko puta okrenuo glavu levo-desno, razgibajući vrat. Konačno je tiho rekao. — Gde misliš da su otišli?

— Mak Alister i Meksikanac? Daleko, po mom mišljenju. A Holidej? To ne znam. Nije na mene ostavio utisak čoveka koji će pobeći.

— Misliš li da je bio toliko lud da ode u Fargo?

— Možda.

— To bi bilo...

— To, naravno, samo nagađam, mister Roli. Može biti da su svi zbrisali. Šta biste želeli da učinimo povodom njih?

— Hoću da ih pohvatam! Čim stignemo kući, ti ćeš uzeti Hansona i tuce ljudi i poći ćeš u poturu.

Čeri je klimnuo glavom. — Hoćete da i ja podem sa njima?

Roli se osmehnuo. — Ti si jedini sposoban da izađeš na kraj sa onim pustolovom, zar ne?

— Imamo neraščišćenih računa — odgovorio je revolveraš. — To je bar jasno.

Po izrazu rančerovih očiju videlo se da nešto razmišlja. — On je opasan, Čeri. Taj prijavljuje kućkin sin je đavolski opasan i ne bih ti preporučio da se sa njim sukobiš u obračunu čovek na čoveka.

Revolveraš je pogledao u stranu. Nije prisustvovao Holidejevom napadu na njegove kauboje u dolini Crvenog Bika, ali je video posledice tog napada: Terbin Veler i Grin su bili mrtvi. Po izjavama ostalih kauboja, Holidej je pobegao sa poprišta nezleđen. Sve to, uz činjenicu da ga je Holidej onesposobio udarcem malog pištolja,

ukazivalo je na mogućnost da je Roli jevo upozorenje i te kako bilo osnovano. Holidej je bio đavolski opasan, ali je to samo povećavalo Čerijevu mržnju prema tom čoveku. Čeri je žarko želeo da Doka Holideja vidi mrtvog, ali duboko u sebi već je dopuštao mogućnost da će mu u sudaru sa njim biti potrebna podrška, kao što je Roli sugerisao.

Revolveraš je ustao, zaljuljao se, sačekao da vrtoglavica umine i tek onda rekao. — Osećate li se sposobnim za jahanje, mister Roli?

Roli se nije osećao sposobnim za jahanje, ali ga je Čerijev primer naterao da kaže. — Naravno da jesam! Daj mi ruku.

*

Položaj baptističkog pastora u Fargu bio je daleko od idealnog, što je propovednik Hadson Henlon naglašavao svakome ko je bio raspoložen da ga sasluša.

Krupan i mišićav, a ipak iznenađujuće blag čovek pedesetih godina, propovednik Henlon došao je u Fargo pun evangelističke predanosti i oduševljenja, ali su te njegove vrline presahnule pre nego što je u gradu proveo mesec dana.

Razlozi propovednikovog razočarenja bili su mnogobrojni. Malobrojna pastva, nedovoljno požrtvovani vernici koji su na darovnik uzesto novčića stavljali dugmad, apatija i ravnodušnost. Fargo je obilovao grehom za tri pakla. Pored svega, večeras je morao da ponese još jedan krst... u vidu zakasnelog pokajnika koji je časnog propovednika lišio ranog odlaska u postelju, jedinog pravog

zadovoljstva koje je, sem šest obilnih obroka, mogao sebi da priušti u grehom ukaljanom Fargu.

Kada je propovednik došao da zaključa crkvu, zatekao je tamo jednu ženu. Udaljio se na prstima, zadovoljan što je bar neko došao da potraži utehu u božijem domu pokajanja, ali kada se oko deset časova ponovo vratio, ta žena je još uvek klečala. Pocrveneo je od ljutnje. Naravno da je između nečije potrebe za samoćom i molitvom i čovekovog svetog prava na krevet postojala jasno povučena granica.

U želji da udalji nametljivog bogomoljca velečasni je namerno bučno prošao do oltara. No, uprkos tome i njegovom namernom nakašljavanju, usamljena pokajnica kao da nije primećivala njegovo prisustvo. Klečala je sa šalom od crne španske čipke prebačenim preko glave i kada je već hteo da je oslovi, Henlon ju je prepoznao.

Velečasni je ostao otvorenih usta. Nikada nije video Taru Jang uveče u crkvi, mada je ona redovno dolazila na nedeljnu misu. Budući čovek od reda i srećno oženjen, Hadson Henlon je, naravno, bio imun na čari te divne žene. Pa ipak, svaki put kada bi mu se desilo da prilikom nedeljnih propovedi sretne pogled lepe vlasnice „Zlatne papuče“, zapažao je da ga cibužima neki čudan osećaj, kao da mu nešto toplo i golicavo milj po koži.

Posle izvesnog vremena* primetio je da se Tara okrenula prema njemu i iznenadio se kada je u njenim očima zapazio suze.

— Draga moja mis Jang — re-

kao je zaštitnički. — Da li nešto nije u redu?

Ona je odmahнула glavom. — Ne, velečasni Henlone, ja sam sasvim dobro. Pretpostavljam da čekate da zatvorite crkvu?

— Mis Jang, vrata crkve su uvek otvorena onima što traže mir koji se samo cvde može naći.

— Ako želite, ja ću otići, ali želela bih da još malo ostanem.

— Možete ostati koliko god hoćete — rekao je velikodušno, svestan toplog žmarenja koje ga je odjednom podišlo, ali ne mareći ako bi crkva i cele noći ostala otvorena. Spustio je punačku šaku na mali stočić. — Jeste li sigurni da vam ništa nije potrebno? Možda malo duhovnog pročišćavanja? Uho puno razumevanja koje bi vas saslušalo?

— Hvala vam mnogo, ali radije bih ostala sama, velečasni.

Propovednik se smerno poklonio.

— Kako god želite, draga moja — rekao je prikrivajući razočaranost dostojanstvo i njišući telesinom, izašao napolje.

Kada su propovednikovi koraci zamrli, Tara Jang je ustala i sela na uzanu klupu. Sklopila je oči, ali tako se osetila još gore. Kada je sklopila oči, videla je pred sobom nejasne siluete ljudi obešene na konopce vezane za neko visoko drvo. Očima zamagljenim od suza pogledala je prema oltaru. Skoro pre šest časova ljudi sa ranča dabl C' vratili su se iz doline Crvenog Bika. Puna dva časa pre Tara ih je očekivala sa balkona svoje sobe u „Zlatnoj papuči“. Kada je ugledala konjanike i među njima nije videla Doka Holideja, srce u gru-

dima joj se bolno steglo. Kasnije, za šankom, Čening je bio škrt i neraspoložen, ali ostali kauboji sa ranča dabl C' ispričali su joj doslovce šta se desilo u dolini ne ostavljajući joj ni najmanju sumnju da će Holidej, Mak Alister i Mek-sikanac sigurno završiti život.

Tara je apelovala na sve goste da formiraju grupu i da odjašu u dolinu, iako je znala da će ta njena molba pasti na gluve uši. Većina odraslih muškaraca u Fargu bili bi normalno spremni da joj pruže svaku pomoć, ali ona je tražila više od toga. Tražila je od njih da pođu i poginu, što bi se sigurno desilo svakom čoveku koji bi bio toliko lud da pokuša da se suprotstavi Roliju. Svima je bilo mnogo žao, a naročito kada su videli koliko je ona zbog toga uzrujana. Ali, ništa nisu mogli da učine, nisu joj mogli pomoći. Verovali su da će Tara to razumeti.

Nevolja je bila u tome što ih je ona razumela. Shvatila je da bi bilo suviše tražiti od grupe ljudi odgojenih u gradskim uslovima da krenu protiv Rolijeve bezobzirne ubice. Ali, budući da je u pitanju bio Holidejev život, ona je morala to da traži od njih, isto tako kao što je sada morala da ga ožali. Jer, Kejd Čening joj je rekao da Roli namerava da u zalazak sunca obesi svu trojicu osumnjičenih.

Minuti su prolazili i Tara je izgubila pojam o vremenu. Nije se više molila i ostajala je dalje u crkvi jedino zbog nedostatka volje i snage da se vrati u salun. Udobnost je bila jedina njena religija i druga vera bila joj je slab oslo-

nac pri pomisli da je jedini čovek koga je ikada u životu volela sada verovatno mrtav. Što je još gore, mrtav zbog nje.

Kandila na oltaru su se počela gasiti i vetar koji je duvao kroz otvorena vrata, ranije prijatan, sada je postao prohladan. Uz napor volje Tara je zagrnula crni ogrtač i namestila rukavice. Ustala je, dugo ostala zureći u oltar, a onda se okrenula da pođe.

Na vratima crkve ugledala je tamnu siluetu nekog čoveka.

Zastala je neodlučno. A onda joj se nešto u držanju tog čoveka učinilo poznatim. Drhtavu ruku pri nela je grlu. Ne, to je nemoguće. Nije se usuđivala da se nada da je to moguće.

Onda je taj čovek stupio u krug svetlosti i ona je osetila da joj je srce zakucalo toliko snažno da ju je to skoro zabolelo.

— Dok!

Nije se sećala da je potrčala kroz crkvu. Bila je svesna samo njegovih snažnih ruku koje su je grlile. Upila se divlje u njegova prsa i glasno zajecala, kao dete probuđeno iz groznog sna.

VIII

Izgledalo je kao da se od Šugar Krika u Kansasu ništa nije promenilo. Čak je i njena soba u zadnjem delu saluna „Zlatna papuča” bila nameštena sa istim izuzetnim ukusom, jer se sećao obojene litografije njenih roditelja iz Šugar Krika, plavog abažura lampe, finog minisa njenog skupocenog parfema. Činilo mu se kao da ju je

juče video, kao da su se tada rastali kao ljubavnici, a ne kao muškarac i žena koji su došli do gorkog saznanja da se više nikada neće videti.

Tara mu je po drugi put nasula vino iz visoke zelene flaše sa dugačkim grlićem. Suza je nestalo sa njenog lica i ona je blistala od olakšanja i zadovoljstva. Zapažio je ipak da joj dugi negovani prsti još pomalo podrhtavaju i da se u dubini očiju boje dima još uvek skriva senka nekog straha.

Digao je čašu i nazdravio. — Za stara dobra vremena, Tara.

Ona mu je uzvratila zdravicu. — Za stara srećna vremena, Dok.

Pijuckajući vino, osluškivali su žagor glasova koji je dopirao iz saluna. Dva časa pre toga u salunu je bilo samo nekoliko oveštalih pijanaca i grupica kauboja za šankom i u prostoriji je vladala tišina. No, sada je „Zlatna papuča” pravila veliki posao, jer se gradom pronela vest da se tamo nalaze tri čoveka koje je Roli hteo da obesi i svako je želeo da se nađe u blizini i da čuje šta se desilo. Dok su Holidej i Tara ispijali zdravice, Mak Adister i Manolito su sa uspehom obavljali taj posao a Meksikanac je vodio glavnu reč. Po onome što je Manolito govorio preko čaše pune tekile, on je bio heroj doline Crvenog Bika.

Na povratku iz crkve Holidej je ispričao Tari događaje u dolini i samo je uzgred pomenio da su tamo noginula tri čoveka. Ona je pokazala nešto više interesovanja i brige kad je čula šta se desilo Čeriju, ali Dok ju je uverio da je revalveraš živ i zdrav. Pitao se ka-

kva bi bila njena reakcija da je ubio Čerija, a to bi morao da učini da je revolveraš pokušao da upotrebi svoj „kolt“.

Holidej je spustio čašu na mali stočić pored stolice i izvadiвши iz tabakere mirišljivu cigaru kresnuo šibicu i pripalio. Tara je prišla i ugasivši šibicu u njegovoj ruci ostala pored njega zagledana u njegove oči. Zatim se okrenula prozoru i kada je ledima okrenuta ponovo progovorila, glas joj je zvučao čudno zategnuto.

— Ima nešto što moram da ti kažem, Dok. Nešto vrlo važno.

— O Čeriju? — rekao je. — Već znam za to... — rekao je mada je samo naslućivao njihovu vezu.

Ona je malo dčila glavu i bujna tamna kosa se zanjihala. — Čudno, zar ne, mislim na to kako ste se vas dvojica sreli. Pretpostavljam da si radoznao da saznaš kako sam se to spetljala sa čovekom kao što je Čeri?

— I ako jesi, nemam nikakvo pravo da to pitam — ali njegov glas odavao je da je radoznao.

Spustila je ruke na ispušt prozora. — Želim da shvatiš, Dok. To je nešto što sam naučila o sebi i o ljudima od onih dana u Šugar Kriku. Ti si me tamo privukao uprkos tome što nisam volela tvoj način života. Kasnije sam se često pitala šta je tome bio razlog, ali nisam saznala sve dok se nisam bolje upoznala sa Čerijem. To ima neke veze sa onim što biste vi nazvali muževnost. Poznavala sam mnoge poslovne ljude i trgovce, poštovane ugledne građane i ljude iz gornjih društvenih slojeva. U poređenju sa tobom i Čerijem oni su mi izgledali mali, sitni uplašeni

ljudi, pohlepni i plašljivi. Naravno, oni nikada nikoga nisu ubili, ali meni se čini da je to bilo samo zbog toga što nisu imali hrabrosti. Shvataš li šta mislim?

— Da — Tara je izrekla nešto što je on već dugo mislio; da se ljudi mogu deliti po mnogim merilima, ali da ih ima koji su odlučni i smeli i koji odbijaju da žive u strahu, i onih drugih, koji priklanjaju glavu pred svačijom silom. Oni prvi doduše ne moraju uvek biti poštjeni i dobri, ali poseduju određenu čvrstinu i odlučnost koju oni drugi mogu samo potajno priželjkivati. Te ljudske osobine ne koriste se uvek na najhumaniji način, ali to je bilo pitanje za sebe. Holidej je znao dosta revolveraša koji su u kasnijim godinama života više razmišljali o miru i spokoju nego o svojoj takozvanoj slavi.

Ona se lagano okrenula ka njemu. — Ali, nisam te zato pozvala da dođeš. Ima nešto drugo... samo, prethodno hoću nešto da ti pitam — začutala je i duboko udahнула, kao da pribira snagu. — Dok, da li me još uvek voliš?

Njene reči zarile su se kao nož Holideju u stomak. Dolazeći u Fargo, razmišljao je o ljubavi sa njom, ali nije želeo da to ponovo oživljava; smatrao je da se jednom prekinuta ljubav više ne može zakrpati. Pogledao je u stranu. — Zašto me to pitaš?

— Zato što te još uvek volim.

Dok Holidej je osetio polan grč u grudima. — Znaš da sam te voleo... ali od tada je prošlo mnogo vremena. Ma šta da se desi, nikada više neće biti ono što, biće nešto sasvim drukčije.

— Znam. I ja sam mislila da je sve svršeno, Dok... dok me Čeri nije zaprosio.

Holidej se okrenuo i pogledao je, a mišići na obrazima su mu zaigrali. — Pristala si?

— Želim da se udam. Imam dvadeset sedam godina i umorna sam od samoće. Čeri me voli i spreman je sve da učini za mene.

— I...?

— I... to je razlog zbog koga sam morala da te vidim. Ako ti kažeš da je među nama sve svršeno, udaću se za njega. U suprotnom... reći ću mu zbogom.

Holidej je stajao zbunjen, zbrazenih misli i osećanja. To što mu je Tara rekla, značilo je da ga još uvek voli i da ga smatra čovekom svog života. Bila je to najlepša himna koju je jedan muškarac mogao čuti iz usta žene, najuzvišenija žrtva koja se podnosila samo čoveku dignutom do obožavanja. Pa ipak, Holideja je raspinjala sumnja, neverica da se sa Tarinim, ma koliko iskrenim željama može početi od početka, da se može stvoriti nov život kao da se od njihovog poznanstva i rastanka ništa nije desilo. Razum mu je govorio da to nije moguće. Okrenuo se prema njoj i sa setom u glasu rekao. — Ne, Tara, nemam pravo da se ponovo mešam u tvoj život. Ti si mi vrlo mila i ne bih te zamenio ni za jednu ženu na svetu, ali... mislim da ja nisam čovek za tebe. Sa mnom nikada ne bi bila spokojna.

Tara je klonula ramenima kao da ju je odjednom pritislula cela planina i uzdah je otkrio njeno razočaranje. — Očekivala sam da

ćeš to reći. No, ja više nisam važna... već neko drugi.

Holidej je začuđeno digao obrve. — Ko?

— Moja kći — rekla je Tara sa prizvukom žestine u glasu — ... i tvoja — dodala je posle kratke stanke.

Zaprepašćenje je preplavilo Holidejevo lice. — Moja kći?

— Da. Nikada ti o tome nisam pisala, ali posle tvog odlaska rodila se Ketrin. Slatka je i ja je obožavam. Ima tvoje oči... i tvrdo-glava je kao ti.

— Čekaj malo... to menja... — zaustio je Dok.

— Ne, ne, ništa, namerno ti ovo nisam ranije rekla, jer nisam htela da bilo čime utičem na tvoju odluku. Sad to mogu reći. Ona je na Istoku u jednoj divnoj porodici, ali nameravam da je posle venčanja dovedem sebi. Imaš pravo da sve saznaš o njoj i zato ti sada ovo govorim.

Zanemeli Holidej se mučio da dode do reči kada je na vratima odjeknulo kucanje.

— Odlazi! — doviknula je Tara. — Zauzeta sam.

— Izvinite što uznemiravam, mis Tara — začuo se Mak Alisterov glas. — Ali, moram da vidim Holideja. Važno je.

— Kasnije — dobacio je Dok kroz zatvorena vrata.

— Morate doći, Holideje, neizostavno — ostao je uporan Mark Alister.

— Izgleda da ću morati da izađem, Tara — Holidej je pružio ruku i obgrlio je oko struka. — Razgovaraćemo još o ovome malo kasnije.

Poljubila ga je i on je na svojim prsima osetio burno kucanje njenog srca. Zatim se odvojio iz njenog zagrljaja, dodirnuo je vrhovima prstiju po obrazu i izašao.

— Izvinite za ovo — rekao je Mak Alister dok su išli hodnikom. — Ali, nešto je iskrsnulo... — zastao je u pola reči kada je jasno video Holidejevo lice. — Jeste li dobro? Izgledate jako bleđi.

— Dobro sam — rekao je Holidej mukio. — Hajde, razgovaraćemo za šankom.

Kada su se njih dvojica pojavili na vratima saluna, tihi žagor glasova u „Zlatnoj papuči“ utišao se do zujanja pčela. Neki u Fargu već su i ranije čuli o Doku Holideju, ali večeras je njegovo ime bilo na svačijim usnama. Kauboji, pijanci, časni građani i salunske zabavljačice zurili su širom razrogačenih očiju u čoveka koji je ustrelio trojicu Rolijevih nasilnika u dolini Crvenog Bika, a kada su poručili piće za sebe, jezici su se razvezali i žagor je ponovo počeo.

— To je, dakle, on? Ne izgleda tako opasan, zar ne?

— Dovoljno je opasan čim je sreo Terbina. Grina i Vilera.

— Pitam se šta ga je dovelo ovamo?

— Možda Tara. Kažu da poznaje Taru još iz Kanzasa.

— Volela bih da je došao mene da vidi — rekla je jedna barska devojka.

— Nemoj želiti da imaš veze sa takvim ljudima, Džudi. Ti pustolovi su nezahvalni tipovi. Donosu čoveku samo nevolju i ništa više.

— Bila bih spremna da rizikujem.

Gledajući u ogledalu lica ljudi, Holidej je na njima zapazio strah, zbunjenost, čuđenje i iščekivanje. Sva ta osećanja dobro je poznao i ona su ga ostavljala ravnodušnim. Srknuo je svoje pivo i osvrnuo se po odaji pre nego što se obratio Mak Alisteru.

— Lepo, recite sad zašto ste me zvali?

— Pre nekoliko minuta ovamo je zavirio Mejs Romni.

— Ko je taj?

— Čovek sa ranča Dži.

— Znaju, dakle, da smo ovde?

— Da. Izašao sam napelje za njim i video ga kad je pojahao. Odjahao je kao na krilima.

Holidej se okrenuo i naslonio se laktovima na šank. — Pa, znali smo da će nas pre ili posle pronaći.

— Da, ali ja sam se nadao da će to biti malo kasnije.

Holidej je digao jednu obrvu. — Kakvog to značaja ima, Mak Alister? Da se niste možda predomislili o ostanku u gradu?

— Rekao sam da ću ostati i ostaću. Ovo vam kažem samo zato da biste bili oprezni.

— Ja sam uvek oprezan... uvek — Holidej se okrenuo i pogledao zelena vrata iza šanka, a glas mu je zvučao kao da dolazi iz daljine. — Mada ponekad ni najveća opreznost čoveku ne može pomoći...

— Kako to?

— To nećete razumeti. Jednostavno, nećete razumeti...

Jutro je već bilo odmaklo i sunce je već pržilo kada su ljudi sa ranča dabl C' iza Marijeve trgovine izbili na glavnu ulicu. Dalje iza grada ravnica je treperila pod užarenim suncem, a udaljene planine gubile su se u izmaglici jare.

Toga dana Mak Alister nije otvorio svoju radnju. Poslednju noć proveo je u hotelu, u sobi odmah do Holidejeve. Manolito je spavao u sobi sa druge strane. Prošle večeri obojica su sa zadovoljstvom pustili pustolova da ode i da oni ostanu u centru pažnje, ali danas su se čvrsto držali njegove blizine. U grad je stigla vest da je Roli preživeo dolnu Crvenog Bika i da zna da su Holidej, Manolito i Mak Alister u gradu. Postojala je velika mogućnost da će se Roli pojaviti, i Meksikanac i puškar želeli su da budu u Holidejevoj blizini za slučaj da se to desi.

Odeven u sveže ispeglano odelo i čistu belu košulju, Holidej je pušio mirišljivu „havanu” i posmatrao dolazak konjanika. Bio je glatko izbijan i od dodira oštrog brijanja koža na licu mu se presijavala. Posle dobro prospavane noći proveo je čitav čas u kupatilu iza hotela. Doručak u ašćinici mu je prijaio i sa takvim zadovoljnim i urednim izgledom podsećao je na dokonog šetača na ulicama Nju Orleansa. Jedino su oštar pogled njegovih sivoplavih očiju i drška „kolta”, koja se belasala ispod sakoa, nagoveštavali da je taj ležerni izgled samo varka pod kojom se krije tigar spreman na skok.

Lica razvučenog u osmeh, Kejđ Čening je sjahao kod privežišta. Posle njegovog pokušaja da ih

spase, očigledno je očekivao da će ga dočekati kao heroja i sa takvim očekivanjem prišao je trojici begunaca da im kaže kako je očaran što ih vidi žive i zdrave.

Kada je završio, Mak Alister je ostao da i dalje radoznalo zuri u debelog rančera. Ali, Holidejevo lice nije odavalo radoznalost. On je pretpostavljao zbog čega je Čening došao i sedeo je pušeci mirišljivu cigaru i gledajući nezainteresovano ljude sa ranča dabl C', sve dok ga Čening nije učtivo zapitao da li može razgovarati nasamo sa njim.

— Naravno — rekao je Dok ležerno. — Vi nemate ništa protiv, zar ne, gospodo?

Čening je otpratio pogledom Manolita i Mak Alistera, koji su se poslušno udaljili. — Izgledaju mi malo nervozni — rekao je. — No, to je razumljivo, rekao bih.

Čening je rukom mahnuo svojim konjanicima da se udalje, a onda se uz uzdah spustio na zeleno ofarbanu klupu pored pustolova. Krajnje ljubazno obratio se Holideju.

— Dakle, Dok... mogu li vas zvati Dok?

— Ne znam da li se dovoljno poznajemo za to... ali, kako god hoćete.

— U redu, shvatam, možda je bolje ne brzati, mister Holideje. A sada bih prešao na stvar. Hoćete li nešto da popijete?

— Ne, recite šta imate na umu.

— Vidite — počeo je Čening gladeći rukom podvaljak — ja imam prilično veliki ranč. Ali, kao što svakako znate, to je samo jedna strana medalje. Uz to obično ide i velika odgovornost... i iza-

zovi na koje treba dostojno odgovoriti.

Holidej je ćutao i gledao ga u oči.

— Sad dolazim na ono glavno. Da bi odgovorio obavezama i izazovima, čovek mora imati sposobne ljude. Vi ste sposobni i hrabri i predlažem vam... da radite za mene pod vrlo povoljnim uslovima.

Holidej je odmahnuo glavom. — Nema od toga ništa.

— Zašto? Čak i ne znate...

— Znam. Sve znam. Platili biste me bogato po vašim merilima, ali ja se ne prodajem. Istina, činio sam ponekad usluge ljudima i za to dobijao novac, čak velike sume novca, ali to nikada nije bio glavni razlog. Možete se smejati, ali u osnovi tih mojih postupaka uvek je ležala želja da pomognem onima koji sebi ne mogu pomoći. A kod vas je drukčije. Vi ste moćni kao i Roli, i žudite za još većom moći. Kupili ste komad zemlje, a sad želite veći. Kad to dobijete, poželete da imate celu pokrajinu. Vi ste pohlepni i nije vam važno koliko će malih ljudi biti nesrećeno samo ako ćete vi zadovoljiti sebe.

Holidejeve reči, izgovorene hladnim prezrivim tonom, naterale su stočaru krv u lice.

— Ne mogu da verujem — izustio je. — Jedan jeftin revolveraš da mi daje pouke.

— Nisam revolveraš, a još manje jeftin, Čening. Ne biste me mogli kupiti čak i kad biste imali ceo Nju Meksiko. A sada idite, mister, smetate mi.

Sav crven u licu Čening je us-

tao. — Svega mi na svetu, bilo bi bolje da vas je Roli obesio.

— Pokušao je, ali mu nije uspeo. Nije bio dovoljno vešt.

— Zažalićete zbog ovoga, Holideje. Vi, naravno, znate da će vas Roli goniti? Biću vam potreban, mnogo više ja vama nego vi meni.

— Videćemo.

Čening je udahnuo kroz stisnute zube. — Tako, dakle?

— Tako.

— Onda tu više nema šta da se kaže — debeljko se uputio prema privezištu, ali je odjednom zastao i vratio se. Sada je izgledao nešto manje ljut. — Čujte, Holideje, ja...

— Rekli ste da tu nema šta više da se kaže i bili ste u pravu, Čening.

— Holideje, treba da raščistimo još nešto. Ovaj naš razgovor? Mislite li da to svuda razglasite?

Pustolov se prezrivo osmehnuo krajičkom usne — U čemu je stvar? Bojite se da će Roli saznati da ste pokušali da najmite čoveka da ga ubije? — klimnuo je glavom. — Bezbedni ste, debeljko. Ako neko nešto o tome čuje, onda će to biti od vas, a ne od mene. A sad se gubite.

Kejd Čening je promrmljao nešto što je ličilo na zahvalnost i otišao do privezišta, a odatle poveo svog konja na drugu stranu ulice. Holidej se nije iznenadio kada ga je video da ulazi u „Zlatnu papuču“. Posle ovog razgovora Čeningu je bila potrebna dupla porcija viskija.

IX.

Oslonjen na štap od trske Roli je izašao kroz dvokrilna vrata i hramljući prešao preko verande da bi stao uz Čerija. Bezizraznim očima preleteo je po grupi od dvadesetak ljudi svrstanih u stroj pred kućom i zadovoljno klimnuo glavom.

— Izgledaju spremni.

— Mislim da je tako, mister Roli — rekao je Čeri.

— Onda bismo mogli da pođemo.

Čeri je spustio šaku na ruku svog poslodavca. — Pre nego što pođemo, trebalo bi da budemo sigurni šta ćemo tamo raditi, gazda.

Roli je zatreptao. — Misliš da svi ne znaju zbog čega idemo?

— Znamo da idemo da se obračunamo sa Holidejem, Mak Alistorom i Meksikancem. Ali, većina njih ne zna, uklječujući i mene, kako nameravamo to da izvedemo.

— A koliko načina ima za obračun?

— Mister Roli, ako jurnemo u Fargo i pripucamo, biće čuda. Ne možemo jednostavno izrešetati ceo grad da bismo se dočepali njih trojice.

— Grad me ne interesuje. Interesuju me samo oni nevaljalci koji su pobili moje ljude.

— Moraćemo na neki način da ih izmamimo iz grada da bismo se obračunali sa njima — rekao je Čeri. — Ne možete očekivati od ljudi da će pucati na ulicama, gde mogu pobiti nedužne žene i decu.

— Da li ti to meni naređuješ nešto? — grmnuo je Roli.

Čeri nije ustuknuo pred Rolijevim užarenim pogledom. — Kažem

samo da ćemo morati da uradimo onako kako sam ja rekao. Mister Roli, neću da žene i decu nosim na savesti.

— Žene i decu kažeš, Čeri? Jesi li siguran da ne misliš samo na žene ili tačnije: samo na jednu ženu? — revolveraševo lice se smračilo i Roli je nekoliko puta značajno klimnuo glavom. — Da, to je. Tebe ne interesuje ništa drugo samo da ona ne bude povredena. E pa lepo, neću dozvoliti...

— Ili će biti onako kao što ja kažem, ili ćete ići bez mene — presekao ga je Čeri kratko.

Roli je zinuo. Nikada revolveraš nije tako razgovarao sa njim i nikada ga nije gledao sa toliko prkosa. Roli je znao da ne može poći u Fargo bez Čerija, a čvrst stav tog čoveka podsetio ga je da bi takav buran ulazak u grad ipak bio suviše neoprezan.

— Dobro — rekao je konačno nešto mirnijim tonom. — Probaćemo najpre taj tvoj način, po noćama, a ako to ne uspe, sprovešćemo moju zamisao.

— Sredićemo ih bilo ovako bilo onako — rekao je Čeri. — jeste li spremni da pođemo, gazda?

— Mislim da jesam.

Kaubojski sa ranča Dži su ćutke gledali dok su Čeri i Olinger pomagali Roliju da se popne u sedlo. Bili su to grubi, prekaljeni ljudi sa mnogo obzira kada je trebalo završiti neki posao za ranč. Ali, progoniti bandu pljačkaša ili obesiti nekog konjokradicu, bilo je nešto sasvim drugo od onoga što je trebalo učiniti danas. Pa ipak, zbog navike da se pokoravaju Rolijevoj gvozdenoj volji, nijedan ni-

je zaostao kada su Čeri i Roli povelili kolonu kroz vratnice ranča. Na ranču cirkli Dži nastupila je tišina.

Jedan stariji čovek, crveno obrubljenih očiju i odeven u masnu jaknu od jelenske kože, sedeo je u pozadini „Zlatne papuče” i igrao se polupraznom čašom viskija. Na njega niko nije obraćao pažnju i izgledalo je da je taj stariji čovek bio zadovoljan time da sedi, pijucka svoje piće i povremeno posmatra Doka Holideja koji je sa dvojicom građana razgovarao nešto o ubistvu Džuli Febl.

Građani nisu mogli ništa dodati onome što je pustolov već znao. Kada su se digli da odu, nepoznati ih je otpratio pogledom, zatim ispio svoj viski i otišao do šanka da uzme još jednu čašu. Kada se vraćao svom stolu, ponovo je pogledao u pravcu Holideja i video da je pustolov sasvim sam. Starac je nekoliko trenutaka zurio u Holideja i micao bezubim vilicama, a konačno je otpio gutljaj iz tek nasute čaše i vukući noge, prišao Holidejevom stolu.

— Vi ste taj poznati revolveraš, zar ne?

Holidej ga je ozbiljno pogledao. — Ko ste vi?

— Zovem se Henk Hezel. Dolazim iz Medison Krika. Imate li nešto protiv ako malo sednem?

Holidej je slegnuo ramenima i pokazao mu rukom stolicu. Hezel je spustio svoje koščato telo na stolicu, a onda se naslonio laktovima na sto i zagledao se u Holideja.

— Nikada nisam imao vremena da upoznam nekog revolveraša, mladiću.

— Čudno, ja sam opet upoznao dosta starih čaknutih ljudi koji se kupaju samo kad pada kiša. Čuj, stari, ako...

— Zbog čega se interesujete za onu devojkicu Febl, mladi čoveče?

Holidej je oštro pogledao svog sagovornika. — Ne vidim šta se to vas tiče.

— Znam da su ljudi vašeg kova opasni i nestrpljivi, mladi čoveče, ali zar mi ne možete direktno odgovoriti? Sedeo sam i slušao kako se raspitujete o devojci i o tome kako je ubijena, pa bih voleo da znam zbog čega se raspitujete.

— Želim da saznam ko ju je ubio.

— Zašto?

— Glupo pitanje. Zato da bih ga predao sudu.

— Do vraga, čini mi se da to ozbiljno mislite — pokretom ruke starac je presekao Holidejevo nestrpljenje. — Čekajte malo, sinko, čekajte. Imam još dosta da vam kažem — pokazao je palcem preko ramena. — Vi ste drugar sa ovim puškare.

— Na neki način da, Zašto?

— Onda bi možda trebalo da držim gubicu zatvorenu.

— Ne bogami, nećete — rekao je Holidej probuđene radoznalosti. — Hajde, recite šta hoćete. Želeli ste nešto da kažete, zar ne, prema tome, napred.

Henk Hezel je otpio gutljaj viskija da bi se ohrabrio. — Radi se o devojci.

— Šta u vezi s njom?

— O njoj i o Mak Alisteru.

Holidej se nagnuo napred. — Šta
• Mak Alisteru i devojci?

— Oni su se sastajali iza Rolijevih leđa.

Za trenutak Dok Holidej je ostao potpuno nepokretan. — Jeste li sigurni?

— Trebalo bi da budem, mladi čoveče, budući da živim nedaleko od kuće te devojke. Bila je to najslađa devojka koju sam ikada video i bilo mi je strašno žao kada sam video da se druži sa Rolijem. Ako mene pitate, ja mislim da se ona strašno bojala te hulje.

— Vratimo se na Mak Alistera — presekao ga je Holidej. — Rekoste da se on redovno viđao sa tom devojkom?

— On je dolazio tamo otprilike dva puta nedeljno. Mislim da sam ja jedini koji je to znao, budući da je vrlo tiho jahao. Bio je tamo i poslednje noći.

— One noći kada je ubijena? — zapitao je Holidej zaprepašćeno.

— Tako je.

— Ali... ako ste to znali, zašto to niste nekom rekli?

— Kome da kažem? Ne bih rekao Roliju ni kad bih znao da će stablo pasti na njega. Jedinj razlog što to sad vama kažem je činjenica da izgledate ozbiljan čovek, da ste izgleda zainteresovani i da ćete možda nešto u vezi s tim učiniti.

— U pravu ste, stari — rekao je Holidej ledeno mirnim glasom i ustao. Ali, nepoznati starac ga je uhvatio za ruku.

— Čekajte malo, mladi čoveče. Nisam rekao da je on ubio tu devojku. Rekao sam samo da je bio tamo.

— Znam šta ste rekli — rekao je Holidej muklo i otrgnuvši ruku pošao preko odaje.

— Ah, senjor Holidej je došao da nam se pridruži...

Meksikanac je odjednom zastao u pola rečenice. Holidej je dohvatio Mak Alistera za prsa košulje i digao ga na noge. Mak Alister je zaustio da protestuje, ali je začutao kada je zapazio izraz Holidejevih očiju.

— Lagali ste me, Mak Alister — prosjektovao je Holidej. — Bili ste sa Džuli Febl one noći kada je ubijena.

Svaki razgovor je zamro i gosti su se okrenuli i pogledali prema stolu za kartanje. Tara Jang je pošla ka Holideju, ali je zastala.

— Ko vam je to rekao, Holideje? — zapitao je Mak Alister, a onda ugledao Henka Hezela. Iz njegovog lica nestalo je poslednje kapi krvi. — Onaj starac? — rekao je slabim glasom. — Nisam znao da me je video.

Holidej ga je pustio i na licu mu se ukazao izraz prezira. — Vi ste je ubili?

— Ne, Holideje, kunem vam se da nisam...

— Ali, bili ste tamo. Vidali ste je tajno iza Rolijevih leđa.

— Ja sam je voleo. Ona se bojala Rolija i zato smo se krišom sastajali. Ali, nisam je ubio.

— Bili ste tamo one noći kad je ubijena. Roli vas je video kad ste pobešli, a ipak kažete da je niste vi ubili.

Uzmičući pred Holidejevim očima punim optužbe, Keš Mak Alister je rekao. — Bila je živa kad sam otišao. Video sam Rolija i po-

begao, ali tada je ona još bila živa.

— Ko ju je onda ubio? — Holidejev glas sekao je kao nož.

Mak Alister se klonulo naslonio na zid. — Najverovatnije Roli. Nisam se ranije usudio to da izjavim, ali svakako da je on ubica.

U tišini saluna lebdela je atmosfera neverice. Svi su znali da je Roli pokrenuo poturu za ubicom svoje verenice. Svi su znali da je bio spreman da obesi trojicu ljudi samo da bi bio siguran da će zločinac iz Medison Krika platiti svoje zlodelo.

Najbolje od svih to je znao Dok Holidej.

— Ne verujem vam — rekao je.

Mak Alister se preznojavao od straha, ali je njegov glas zvučao iskreno i uvereno. — Morate mi verovati, Holideje. Vi znate Rolija. On je bio toliko ljubomoran na Džuli da je gubio strpljenje ako bi ona čak slučajno pogledala nekog drugog čoveka. Video me je te noći da odlazim i svakako je zaključio da se sastajem sa Džuli. On ju je ubio iz ljubomore. Mora biti da se tako desilo.

Odsjaj neverice zadrhtao je na Holidejevom ozbiljnom licu. Na šum koraka okrenuo se i ugledao Taru iza sebe. Ona je kolebljivo pružila ruku i dotakla ga po ramenu.

— Možda Keš govori istinu. Dok — rekla je blagim glasom. — Znam ga dobro i ne mogu da zamislim da je on mogao ubiti tu devojku. A Roli... mogao je to u besu da učini.

Holidej se lagano okrenuo i pogledao Mak Alistera. No, pre nego što je progovorio, na ulici je od-

jeknuo nečiji glas. Taj povik prihvatio je neko drugi i odjednom su svi pogledali prema vratima kroz koja je takoreći uleteo Karl Viler.

— Došao je! — povikao je trgovac promuklo. — Roli i njegovi ljudi su kod potoka... naoružani do zuba!

Holidej je izašao na trotoar ispred saluna, a gomila gostiju pokuljala je za njim. Sa druge strane ulice do njegovog uha dopro je tresak zatvaranja vrata i škripanje navučene reze. Nekoliko sekundi kasnije na prozorima kuća pojavila su se bleđa lica. Neka žena sa detetom u naručju protrčala je pored „Zlatne papuče” i nestala u sporednoj ulici, a neki čovek sa polucilindrom u trku je projahao glavnom ulicom i uputio se ka izlazu iz grada.

Fargo se pripremao za najgore.

Dok Holidej je stajao skrštenih ruku i neprozirnog lica gledao prema jednoj usamljenoj vrbi na potoku. Razabrao je među konjanicima rančera Rolija sa puškom na sedlu ispred sebe, ali ne i Čerija. Trenutak kasnije shvatio je i zašto, jer su se iz pravca ulice Bridžer pojavila tri konjanika... Čeri, Olinger i Bener.

— Madre de dios! — zavapio je Manolito i potražio utočište u satoru. Holidej se mirno okrenuo i rekao. — Bolje bi bilo da svi uđete unutra, za svaki slučaj.

Začuo se tutanj nogu i na trotoaru su ostali samo Mak Alister, Tara i Holidej.

— I ti, Tara — rekao je Holidej.

Ona je odmahнула glavom. —

Ne, ja ostajem, Dok. Nemam čega da se plašim od Čerija.

— Udi unutra — rekao je Dok oštro.

Tara je bacila pogled do trojice konjanika, a onda ušla kroz leptir vrata. Na pedesetak metara od saluna Čeri je nešto rekao Olingeru i Beneru i oni su stali. Čeri je nastavio dalje sam, pazeći da desnu ruku drži što dalje od drške revolvora i Holidej je zadovoljno klimnuo glavom. Mudar čovek je taj Čeri. Jedan pogrešan potez i Dok bi najpre opalio, a posle postavljao pitanja.

Pred privezištem Čeri je zaustavio konja. U tamnoplavoj košulji, sa širokim zabačenim na ramena i crnim grguravim viticama koje su mu padale na čelo, Čeri je izgledao zaista impresivno. Sedeći u sedlu ukoso okrenut trotoaru, zapitao je bez okolišanja.

— Znaate li zašto smo ovde, Holideje?

— Mogu da zamislim.

— Mister Roli traži vas trojicu. Ima jedan nezavršen posao sa vama.

— On, dakle, hoće da izađe iz grada i da se predamo.

— Tačno.

— A ako nećemo?

— Mi ćemo doći po vas.

— To bi mogle dovesti do krvoprolića.

— Reci ti njemu da to neće biti lako — umešao se Keš Mak Alister.

— Govorš borbeno, Mak Alister — rekao je Čeri podsmešljivo. — Ali, sigurno nisi računao koliko ljudi će izgubiti život ako budemo morali na silu da vas izvlačimo? Možda vašoj savesti to ne bi sme-

talo, ali ja ne želim da tako nešto nosim na svojoj.

— U pravu je — rekao je Holidej sumorno. — Ne želimo krvoproliće ako ga možemo sprečiti.

Mak Alister ga je tupo pogledao. — Do vraga, Holideje, ne mislite valjda na predaju? Ta hulja će nas obesiti čim...

— Nisam govorio o predaji — digao je glas Holidej.

— Šta ste onda rekli, Holideje?

— Rekao sam da nam treba vremena da razmislimo.

— Mister Roli nije strpljiv čovek.

— To je možda tačno — Holidej je sišao sa trotoara i stao pored Čerijevog konja. — Ali, ja znam nešto što će ga uveriti da bude strpljiv. I vas takođe. Bez obzira kako se ovo bude razvijalo, odlučio sam da smaknem Rolija... a takođe i vas. Nema sumnje da ni ja neću preživeti jer vas je više, ali neću umreti dok vas, kućkine sinove, ne otpravim na onaj svet. Recite to Roliju i ako ima trunke pameti, on će biti strpljiv.

U Holidejevom glasu bilo je mnogo pretnje i pred Čerijeve blede oči iskrsla je uspomena na tri leša ostavljena u dolini Crvenog Bika.

— Reći ću mu šta ste kazali, Holideje.

Konjanik je trgao vodice i praćen Olingerom i Benerom odjahao niz ulicu, a Holidej se popeo na trotoar i ušao u salon. Unutra su vladali strah i histerija, jer su svi čuli njegov razgovor sa Čerijem. Slim Rend je upro prst u Mak Alistera.

— Ti si za sve kriv, Mak Alister — optužio ga je pijanac. — Ti

si ubio devojkicu i Roli traži tebe. Nemaš prava...

— Zavežite, mister! — viknuo je Holidej na njega.

— Ne možete nas sve učutkati, Holideje — rekao je jedan drugi čovek. — Morate ubicu predati Roliju, to i sami znate. Ne želimo da izginemo zbog njega!

— Nikoga ja neću predati — rekao je Dok. — Ponajmanje Roliju, znajte to.

— Holidej je u pravu — rekla je Tara Jang odlučno. — Rolij nije predstavnik zakona i nema prava da nekome uzme život, čak i ako je taj čovek kriv.

— Pa šta onda nameravate da učinite, Holideje? — zapitao je krivonogi Džad Vejler. — Zar ćete ostati ovde u gradu i dopustiti da ta gomila izrešeta ceo grad?

Pre nego što je Holidej stigao da odgovori, napred je izašao Manolito sav oznojen od sira. — Senjor, Holideje — rekao je — ovi ljudi su u pravu. Ovaj čovek je kriv, to i sami osećate. Tražim da Mak Alistera predate Roliju.

Holidej je izvio usne u znak negodovanja. — Drago mi je što sam još juče spasao tvoju prljavu kožu — reko je sarkastično. — Da, zaista, što te više poznajem sve više shvatam da je to bilo vredno rizika — odmahnuo je kratko i energično rukom. — Pa lepo, zaboravite na to, ne nameravam da Mak Alistera predam Roliju.

— A šta ćete onda učiniti, Holideje — začuo se nečiji glas iz pozadine.

Holidej je kratko vreme ćutao, mada je znao da odgovor mora biti takav da ne podeli građane. — Moraćemo da odemo odavde —

rekao je kratko. — Ja, Mak Alister i Manolito, Pokušaćemo sreću dalje odavde. Uvek sam bio spreman da se sudarim sa Rolijem... ali nisam računao da će zbog nas zapretili celom gradu.

— Ne, Dok! — kriknula je prestrašeno Tara. — Ne smete otići odavde! Izginućete!

— Pusti ih neka idu! — doviknuo je neko.

— Tara je u pravu, Holideje — rekao je Mak Alister. — Ne bismo imali nikakvu šansu.

— Imali biste više šanse nego što si ti dao onoj devojkici u Medison Kniku — razdrao se Vejler.

— Ja neću da idem — zakukao je Manolito. — Neću da idem da poginem.

— Ideš sa nama — rekao je Holidej nabusito. — Inače će doći po tebe.

— Ne!

Holidej je hteo nešto da kaže, ali je začuo Tarin krik. Okrenuo se i ugledao Meksikančev revolver koji se spuštao ka njegovoj glavi. Sagnuo se, ali se cev „kolta“ snažno spustila na njegovo čelo. Pao je na kolena i primio i drugi strahovit udarac. Poslednje čega se sećao bio je ukus prašine sa poda.

X

Strahovit bol vratio je Holideja svesti. Otvorio je oči i pred sobom ugledao zamagljena lica, a u nozdrvama osetio miris trave, konjskog znoja i parfema.

Do svesti mu je dopro Tarin nezan glas. — Dok! Reci nešto.

Posle nekoliko sekundi napora lica pred njim su postala jasnija.

Ležao je na travnoj ivici puta ispod jednog pamukovog drveta, pored njega klečala je Tara, a iza nje je stajao Čeri, visok i snažan. Malo dalje od njih Hardi Olinger je držao konje i pušio. Holidej je pogledao prema zapadu i videvši da je sunce zašlo, zaključio je da je u nesvesti bio bar jedan čas.

— Dobro mi je, Tara — uspeo je da izgovori. — Prokleti Meksikanac! — razrogačio je oči. — Mak Alister...

— On je u Rolijevim rukama. Svi znamo da će ga obesiti.

Holidej je s mukom ustao na noge. U glavi mu je surovo bubnjalo. Nikada ne bi pomislio da Manolito ume tako jako da udari. Verovatno je strah dao tom malom kućinom sinu divovsku snagu.

— Zašto Roli nije ubio i mene? — zapitao je kada mu je vrtoglavica prestala.

— Za to imate da zahvalite Tari, Holideje — objasnio mu je Čeri. — Ona je molila da vam poštedi život... a pošto je tražio uglavnom Mak Alistera, Roli je uslišio njenu molbu.

— Roli je insistirao da budeš odnet iz grada. Pošla sam sa Čerijem da bih bila sigurna da ti se ništa neće desiti. Roli je tražio da odeš iz grada i da se više nikada ne vratiš. Poslušaćeš ga, zar ne?

Holidej se upiljio u „kolt” u Čerijevoj ruci. — Imam li drugu mogućnost?

— Nemate — rekao je Čeri ledeno. Pružio je ruku i povukao Taru da ustane. — Skloni se, Tara, moram još nešto da završim.

Tarino lice odjednom je sledio

grč straha. — Nećeš ga valjda ubiti? Dao si reč...

— Neću ga ubiti... samo ću se osigurati da više nikada ne potegne revolver. Neću da strepim do kraja života!

— Ne! — krikнула je Tara. — Ne smeš ga povrediti!

Čeri ju je odgurnuo iza sebe. — Olingere, drži je dok mu sredim desnu ruku.

Holidej je pogledao Čerija i u njegovim očima pročitao zlobu. Dok je Čeri uz pakostan osmeh dizao revolver, Holidej je znao da ne postoji mogućnost da spreči ono što je dolazilo. Po izrazu Čerijevih očiju shvatio je da bi ovaj želeo da mu Holidej nečim pruži izgovor da ga ubije. Stisnuo je zube očekujući udar bola u šaci.

No, u tom trenutku Olinger je jauknuo, jer ga je Tara svom težinom nagazila štiklom po nozi. Njegov stisak je popustio i ona se otelela.

— Ne smeš ga povrediti, Čeri! — zavapila je zgrabivši ga za ruku. — Zar ne shvataš? Ja ga volim!

Delić sekunde Čeri je ostao zaprepašćen i Holidej mu se bacio u noge. Od sudara tela Čeri je pao i u padu opalio. Holidej je osetio ujed kuršuma u nozi, ali mu je bol samo udvostručio snagu. Udario je Čerija podlakticom u bradu, a odmah zatim dograbio je obema rukama „kolt” u njegovoj ruci. Jedan strahoviti trzaj i revolver je otet iz Čerijeve ruke. Dočepavši se revolvera, dok se otkotrljao u stranu i u kotrljanju zapazio da je Olinger izvukao revolver i nanišao. Holidej je opalio i Olinger se

zateturao sa kuršumom u prsima. No pre nego što je uspeo da opali drugi hitac, na njega je skočio Čeri. „Kolt“ je pianuo i kuršum je odleteo u vazduh.

Sledećeg momenta Holideju se smrknula svest od bola, jer ga je Čeri udario čelom u lice. U magli polusvesti osetio je stisak Čerije-
vih prstiju na svojoj ruci. Revolveraš je pokušavao da mu otme revolver. Nejasno je čuo Olingerov glas. — Kučko! Daj mi taj revolver!

Zatim je osetio udarac laktom u vrh brade i Čeri mu je oteo revolver. Svom snagom odgurnuo je Čerija nogama i ovaj je poleteo unazad. Skočio je na noge i ugledao Taru sa revolverom u ruci. Tara mu je dobacila revolver, on ga je u letu šćepao i bacio se u stranu u trenutku kad je Čeri opalio. Holidej je osetio dodir vrelog kuršuma po obrazu i istovremeno pritisnuo obarač. Pucanj je grunuo i kuršum je svirnuo Čeriju kroz grudi. Revolver u njegovoj ruci je planuo i ispao iz revolveraševe mlitave ruke. Čeri je pao nauznak, stiskajući usne od paklenog bola koji mu je palio telo.

Holidej se lagano digao. Miris baruta lebdeo je u vazduhu kao dim pakla. Tara je stajala nekoliko metara daleko od njega, lica zgrčenog u masku užasa. Pritiskajući rukom prsa, Harli Olinger je ležao opružen na zemlji i stenjao.

Holidej i Tara su ćutke izmenjali poglede i kao po dogovoru prišli Čeriju. Dok je Holidej motrio na Olingera, Tara je kleknula pored smrtnika i uzela njegovu glavu u krilo.

— Oh, Čeri... zar je moralo ovako biti? — zapitala je blagim glasom.

— Zar je to važno, Tara? Šta je učinjeno, učinjeno je — Čerijeve oči potražile su njeno lice. — Je li istina cno što si rekla... za Holideja?

Ona je klimnula glavom i samrtnik se osmehnuo. — Do vraga... — iskašljao je krv i Tara mu je obrisala usne maramicom. — Izgleda da sam u svemu izgubio? — pogledao je Doka. — Gotov sam, je li tako?

— Tako je.

— Kad je već tako... bar sam poginuo od ruke boljeg od sebe... najboljeg...

Holidej je kleknuo na koleno. — Držao si se pravila igre, Čeri. Želiš li da završiš časno i mirne savesti?

— Šta imaš na umu?

— Reci mi ko je ubio Džuli Febl?

— Nosi se.

— Molim te, Čeri — zamolila ga je Tara. — Možda još ima vremena da Keš bude spasen. Je li on ubica?

Čeri se zagledao Tari u oči i Holidej je shvatio da ju je taj čovek iskreno voleo. — Zbog tebe, Tara...

— Zbog mene...

Čerijev glas je postao slabiji i tiši. — Roli, Roli, Olinger i ja videli smo čoveka koji je pobegao i kada smo ušli unutra, Roli ju je napao da ga vara. Bio je pomahnitao. Udario ju je i ona je u padu slomila vrat.

— Ali, zbog čega ceo taj cirkus

sa našim vešanjem? — zapitao je Dok.

— Da bi prikrrio ono što je učinio. Sem toga, hteo je da sazna sa kime ga je Džuli varaia. Ne poznajete Rolija... koliko ja... — Čeri je još jednom širom otvorio oči kao da je na sve tamnijem nebu iznad sebe ugledao nešto strašno. — Drži me, Tara! — izustio je. — Drži me... ja sam...

Holidej se sagnuo i sklopio kapke na Čerijevim širom otvorenim očima i nežno uspravio devojkicu koja je tiho jecala. — Bila si u pravu, Tara — rekao je muklim glasom. — Ma kakav da je bio u nekim svojim nazorima, ipak je bio pravi čovek...

Ona je klimnula glavom i okrenula se nastojeći da se pribere. — Moramo se vratiti u grad, Dok. Moramo pokušati da spasemo Keša Mak Alistera.

Holidej je klimnuo glavom. Prišao je Harli Olingeru i digao ga na noge. — Ako stignemo pre nego što Mak Alister bude obešen, ti ćeš izjaviti kako se tačno odigrala Džulina pogibija, je li tako, nitkove?

Olinger je klimnuo glavom. Rana i Čerijeva smrt iscrpeli su i poslednje ostatke revolveraševe želje za otporom. Holidej ga je poveo do konja, pomogao mu da uzjaše, a onda pomogao i Tari. Pošto se okrenuo i bacio poslednji pogled prema telu opruženom pored prašnjavog puta, rekao je. — Hajdemo!

*

Kada su troje konjanika prošli pored prve osvetljene kuće, u Far-

gu je vladala tišina. Opasna, zlo-
kobna tišina.

Dok je sa revolverom u ruci jahao pored niza bednih udžerica prema centru grada, Dok Holidej je video samo blede lica i oči koje su zurile u njega. Pogledao je preko Olingerovog konja do Tare i pošto je na njenom licu pročitao istu strepnju koja je mučila i njega, hladni žmarci pošli su mu uz kičmu.

Kada se iza sledećeg ugla pojavilo nekoliko mračnih silueta, Holidej je dao znak Tari da uspori. U ruci je imao svoj revolver, a za pojasom Čerijev. U futrolji ispod sedla visila mu je Čerijeva „vinčesterka“. Rana na nozi ga je bolela, ali mu je um bio bistar, a misli kristalno jasne. Stegnuo je usne kada je u osobi koja je iza ugla izašla na svetlost prepoznao Teda Benera. Bener je mahnio rukom i još nekoliko ljudi je izašlo na ulicu. Holidej je pružio ruku i dodirnuo Olingera po ramenu.

— Glavu gore i počni da pričaš, Olingere — procedio je kroz zube i zapeo obarač pištolja.

Olinger se uspravio u sedlu i uperio pogled prema ljudima ispred sebe. — Tede! — doviknuo je promuklim glasom. — Ne pucaj! Ovde je Olinger!

— Šta se desilo? — Holideju se učinilo da Benerov glas zvuči nesigurno, kao glas uplašenog čoveka. Revolveraš je držao revolver u ruci, ali je cev revolvera bila upravljena prema zemlji iako je rastojanje bilo smanjeno na manje od tridesetak metara. — Gde je Čeri?

— Mrtav je.

Spreman da opali, Holidej je držao prst na okidaču, ali niotkuda nije se čuo pucanj. Bener je klo-
nuo ramenima.

— I on? Gospode bože...

Te njegove reči začudile su Holideja, ali kada su zategli vodice i zasiali pred grupom, lice mu je bilo bezizrazna maska. Hladnim monotonim glasom je progovorio.

— Olinger ima nešto da vam kaže. U vezi sa Mak Alisterom i Rolijem...

— Roli je mrtav.

To je rekao Brenč Krol. Tri para iznenađenih očiju okrenula su se prema njegovom bledom licu sa dugim brcima.

— Šta? — zapitao je Olinger.

Krol je umorno mahnulo rukom. — Roli, Čening, Holister, Piket... i još osmorica drugih. Svi su mrtvi.

Holidej je skrenuo pogled sa Krola do kuća u glavnoj ulici. Duž trotoara stajale su grupice ćutljivih ljudi. U pogrebnoj kapeli blještale su svetiljke i pri jasnoj svetlosti mogao je da vidi nekoliko nepomičnih tela opruženih na trotoaru. Odnekuda se čuo plač neke žene, a preko ulice je, uz pomoć nekog čoveka, jedan ranjenik hramljući išao ka kući doktora Bogarda.

— Šta se to, do vraga, desilo?

Ted Bener im je ukratko ispričao. Pošto su Čeri i Olinger odveli Holideja, Roli je obrazovao sud za suđenje Mak Alisteru. Roli je očigledno bio uveren da će, uz izjavu Manolita i Hezela, suđenje imati izgled objektivnosti i zakonitosti. Suđenje je trajalo dvadesetak minuta, posle čega je Roli oglasio Mak Alistera krivim i naredio da ga izvedu i obese.

Tada je nastao obrt. Čim se Roli pojavio na ulici, neko ga je ustrelio. Ispostavilo se da je strelac niko drugi nego Čening. Niko nije znao zbog čega je Čening izabrao baš taj trenutak za obračun, ali je Dok nasiučivao razlog. Čening je to odavno planirao i pošto nije našao nikoga ko bi to mogao da izvrši, odlučio se da prvom prilikom to lično izvede. Buka i metež oko Mak Alisterovog suđenja možda su se Čeningu učinili kao najpogodniji trenutak.

Po Benerovom pričanju Čeningova banda je posle ubistva pokušala da pobegne, ali su ih kauboji sa ranča Dži opkolili iza trgovine, gde je nastao pokolj. Čening je sa sobom imao petnaest ljudi i kad su se borej zamorili od pucanja i ubijanja i razišli se, aleja je bila puna mrtvih.

Bener je začutao i Holidej je spustio revolver. Osećao je da mu noćas više neće biti potreban. I ranije je video ljude umorne od ubijanja i sada je taj poznati izraz video na licima svih prisutnih. Ljudi sa ranča Dži bili su grubi i naviknuti na surovost života, ali njihov vođa bio je mrtav, a pored njega i mnogi njihovi drugovi. Pošto je i Čeri bio mrtav, oni su sada bili samo grupa običnih kauboja, zbunjeni onim što su videli na ulicama Farga.

— Gde je Mak Alister? — zapitao je Dok.

Bener je pokazao palcem preko ramena. — Zatvoren je u hotelu. Posle svega što se desilo, niko nije imao hrabrosti i odlučnosti da ga obesi, ali mislim da će pre ili posle ipak svršiti sa njim.

Odahnuvši s olakšanjem, Holidej je značajno pogledao Olingera. Sa rukom pritisnutom na grudi revolveraš sa ranča Dži je progovorio. — Mak Alister nije ubio onu devojku, ljudi, to je učinio Roli — glas mu je zvučao muklo, kao da dolazi iz ponora. — Ja... i Čeri smo bili prisutni kada je to učinio. Roli je hteo nekoga da obesi da bi sakrio svoj trag, ali mislim da mu je još više bilo stalo da sazna ko ga je pretekao kod Džuli Febl — lagano je zaklimao glavom. — Da, Roli je ubio Džuli Febl... mislim da je za taj zločin platio.

Njegove reči odzvanjale su istinom. Okupljeni ljudi su ćutke zurili u Olingera sve dok posle izvesnog vremena Bener nije ogorčeno progovorio. — Neka sve nosi vrug... — ljutnja mu je izbila na licu. — Hoćeš da kažeš da smo sav ovaj pakao prošli uprazno? Samo zato da bi Roli... — začutao je zaprepašćen besmislenošću poslednjih zbivanja.

— Tačno tako, Benere — rekao je Holidej tiho i vratio revolver u futrolu. — Hajdemo, Tara, ovo je završeno. Predimo preko u hotel da nađemo Mak Alistera.

Časovi koji su nastali posle toga, bili su možda najčudniji u Holidejevom životu, ne po zbivanjima kojih više nije bilo, već po nedoumicama koje su ga obuzele. Opasnost i krvoproliće ostali su iza njega, a isto tako i Mak Alisterovo oslobođenje. Ali, sve vreme i kasnije, dok je sa Tarom išao ka kući doktora Bogarda, imao je neki osećaj otuđenosti, kao da su se svi ti događaji zbili sa nekim nje-

govim drugim ja. Čak ga ni ubod hirurškog noža nije potpuno vratio stvarnosti. Mnogo šta desilo se za kratko vreme, tako da je bilo teško sve primiti. No, malo po malo, dok mu je doktor Bogard pažljivo previjao nogu, Holidejeve misli su skrenule sa opasnosti, sudara, mrtvih, izdaje, junaštva i kukavičluka koji su ga opsedali od dolaska u oblast Birč. Sve više ga je obuzimala pomisao da je sada sve završeno i da će se on i Tara ponovo rastati. Razmišljajući o tome, činilo mu se da zuri u budućnost, praznu i besmislenu.

Kada se hramljući vratio u hotel, u njegovoj sobi ga je čekala Tara. Do tada Holidej je već bio odlučio šta da radi. Bez ikakve sumnje ona je dokazala da ga voli; spasla mu je život i unela u njega nešto ljudske topline. Ali, on je i dalje ostao Dok Holidej, pustolov i lutalica, čovek pod žigom smrti, a Tara žena koja je tražila kompletnog čoveka za sebe i koja ga posle njegove izjave neće prihvatiti, bez obzira na kasniji razvoj događaja.

Kada ga je zagrlila i poljubila sa puno topline, Holidej se iznenadio. Tara kao da je htela da zbriše sva njegova razmišljanja i odluke. Ipak, prigrlio ju je čvrsto.

Pripijena uz njegova prsa rekla je. — Dok, volim te.

— Tara, ne reci mi opet...

— Ništa se nije izmenilo — rekla je žesteko. — Ti ćeš otići, mi ćemo se rastati, ali ja te ipak volim. I zbog toga što te volim, nećeš otići pre nego što jedno drugom damo uspomene, dovoljno uspomena koje će nas grejati do kraja života. Sve ove godine gledale

su me tvoje oči iako si bio daleko. Hoću da i ubuduće bude tako. Ostaću sama ko zna koliko dugo... no, na kraju će se pojaviti neko dovoljno uverljiv da mi pruži ono što želim. A dotle, hoću da sanjaram o našoj ljubavi, o našim zagrljajima i o našoj sreći. To što tražim od tebe nije mnogo i znam da mi ne možeš odbiti... čak i kada bi hteo. I ti mene voliš, na svoj način, možda malo sebično, ali ipak me voliš. Neću da s tobom delim život, jer to što daješ nije dovoljno, ali hoću da ostanemo zajedno dok ne upijem dovoljno tvojih poljubaca i zagrljaja. Ona da ćemo se rastati. Ko zna dokle...

Pružila je ruku ka leđima i ot-
kopčala dugme na haljini. — Po-

mozi mi — rekla je drhtavim šapatom i Holidej joj je pomogao ljubeći je po vratu i ramenima. A kada je ona upola obnažena klonula u njegovo naručje, on ju je poneo ka postelji zaboravljajući da postoji bilo šta drugo sem njenog uzavrelog, mirisnog tela.

Te večeri Holidej nije znao da će dosta dugo ostati u Fargu. Kada je posle nekoliko nedelja napustio grad, poneo je sa sobom nezaboravne uspomene na najdivnije dane svoga života.

Kada se opraštao sa Tarom, ona mu je rekla samo kratko: do viđenja. Verovala je da će se opet sresti, ali duboko u srcu Dok nije delio njeno mišljenje. Za takve susrete svet je ipak bio suviše velik.

KRAJ

stigli su **patuljci** *iz zemlje čudesa!*

**Učestvujte u nagradnoj igri samolepljivih sličica PATULJCI!
Glavna nagrada je automobil YUGO-A!**

Očekuju vas i druge vredne nagrade:

**tri mopeda TOMOS-A3 ML, dva televizora u boji,
pet kompjutera, deset bicikla, 200 majica
sa likovima patuljaka i 1000 bedževa!**

Nagradna igra PATULJCI počinje 15. oktobra 1985. godine i traje do 25. marta 1986. godine.

patuljci